

**Raiffeisen USD 2021 Bond,
otvoreni investicijski fond s javnom ponudom**

Godišnje izvješće za 2019. godinu

Sadržaj

Izvješće posloводства	1
Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za godišnje izvješće	5
Izvješće neovisnog revizora vlasnicima udjela Raiffeisen USD 2021 Bond– otvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom	6
Financijski izvještaji	11

Izvješće posloводства

Uvod

Raiffeisen Invest d.o.o. za upravljanje UCITS fondovima (u nastavku „Društvo za upravljanje”) predstavlja godišnje izvješće Raiffeisen USD 2021 Bond, otvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom (u nastavku „Fond”) za 2019. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu Republike Hrvatske.

Fondom upravlja Raiffeisen Invest d.o.o., za upravljanje UCITS fondovima sa sjedištem u Zagrebu koje je u vlasništvu Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb. Na dan 31. prosinca 2019. godine Društvo za upravljanje je upravljalo s jedanaest otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom (u nastavku „UCITS fondovi”):

- Raiffeisen Flexi Euro kratkoročni obveznički, otvoreni investicijski fond s javnom ponudom (od 19. rujna 2011.; od 20. srpnja 2018. sljednik fonda Raiffeisen euroCash, otvoreni investicijski fond s javnom ponudom te od 31. srpnja 2018. sljednik fonda Raiffeisen Flexi Euro, otvoreni investicijski fond s javnom ponudom)
- Raiffeisen Dynamic, otvoreni investicijski fond s javnom ponudom (od 30. prosinca 2011. sljednik fonda Raiffeisen Prestige Equity, od 15. rujna 2014. godine sljednik fonda Raiffeisen Absolute Aggressive te od 31. prosinca 2014. godine pripojeni fondovi Raiffeisen World i Raiffeisen New Europe)
- Raiffeisen Harmonic, otvoreni investicijski fond s javnom ponudom (od 31. prosinca 2013. nastao spajanjem fondova Raiffeisen Balanced i Raiffeisen Prestige te od 15. rujna 2014. godine sljednik fonda Raiffeisen Absolute)
- Raiffeisen Classic, otvoreni investicijski fond s javnom ponudom (od 03. prosinca 2014. te od 05. listopada 2017. godine pripojeni fondovi Raiffeisen Bonds i Raiffeisen zaštićena glavnica)
- FWR Multi-Asset Strategy I, otvoreni investicijski fond s javnom ponudom (od 11. ožujka 2015. te od 30. travnja 2018. godine pripojen fond FWR Multi-Asset Strategy II)
- Raiffeisen Flexi Kuna kratkoročni obveznički, otvoreni investicijski fond s javnom ponudom (od 03. svibnja 2017.; od 20. srpnja 2018. sljednik fonda Raiffeisen Flexi Cash, otvoreni investicijski fond s javnom ponudom; od 31. srpnja 2018. sljednik fonda Raiffeisen Flexi Kuna, otvoreni investicijski fond s javnom ponudom te od 15. ožujka 2019. pripojen fond Raiffeisen Kuna kratkoročni obveznički, otvoreni investicijski fond s javnom ponudom)
- Raiffeisen Global Equities, napajajući otvoreni investicijski fond s javnom ponudom (od 21. veljače 2018.)
- Raiffeisen Fund Conservative, napajajući otvoreni investicijski fond s javnom ponudom (od 21. veljače 2018.)
- Raiffeisen USD 2021 Bond, otvoreni investicijski fond s javnom ponudom (od 8. studenog 2018.)
- Raiffeisen Flexi USD kratkoročni obveznički, otvoreni investicijski fond s javnom ponudom (od 17. listopada 2019.)
- Raiffeisen Eurski Val 2025 Bond, otvoreni investicijski fond s javnom ponudom (od 3. lipnja 2019.)

Osim upravljanja UCITS fondovima, na dan 31. prosinca 2019. godine Društvo za upravljanje je pružalo i usluge upravljanja imovinom privatnih portfelja. Društvo za upravljanje je krajem godine zabilježilo imovinu pod upravljanjem u iznosu od 1,8 milijardi kuna, a koja uključuje UCITS fondove te privatne portfelje.

Osnovna djelatnost

Raiffeisen USD 2021 Bond, otvoreni investicijski fond s javnom ponudom ili UCITS fond jest fond dostupan javnosti.

Ulagateljski cilj Fonda je ostvarivanje ciljanog prinosa od 6% u USD u periodu od tri godine (ciljana cijena 106 USD; 1,96% prosječni godišnji prinos). Cilj se nastoji postići ulaganjem preko 51% neto imovine Fonda u državne obveznice, pri čemu u posljednjih 18 mjeseci do dospijeca Fonda udio instrumenata tržišta novca i depozita može biti veći od 49% neto imovine Fonda.

Izvješće posloводства (nastavak)

Rezultati poslovanja Fonda i izvješće o ukupnom prinosu

Neto imovina Fonda na 31. prosinca 2019. iznosila je 55,68 milijuna kuna. (31. prosinca 2018.: 52,05 milijuna kuna) što predstavlja povećanje od 6,97% u odnosu na prošlu godinu. Rezultati poslovanja Fonda navedeni su u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti na stranici 11.

Prinos u valuti fonda u 2019. godini iznosio je 4,39% (2018.:0,70%). Prinos ne uključuje troškove ulaznih i izlaznih naknada koje bi snizile prinos vlasnicima udjela Fonda. Navedeni troškovi nisu prikazani u izvještajima Fonda jer se odmah umanjuju od uplate, odnosno isplate sredstava klijenta i jednom mjesečno uplaćuju u korist Društva za upravljanje. Prinosi iz prošlosti ne predstavljaju indicaciju mogućih prinosa u budućnosti.

Vjerojatni budući razvoj poslovanja Fonda

Fond će i nadalje poslovati sukladno strategiji ulaganja iz Prospekta Fonda s ciljem ostvarivanja ciljanog prinosa od 6% u USD u periodu od tri godine (ciljana cijena 106 USD; 1,96% prosječni godišnji prinos).

Financijski instrumenti i upravljanje rizicima Fonda

Ulagateljske aktivnosti Fonda izlažu Fond različitim vrstama rizika povezanih s financijskim instrumentima i tržištima na kojima ulaže. Detalji o upravljanju rizicima Fonda opisani su u Bilješci 13.: *Financijski instrumenti i povezani rizici*

Aktivnosti istraživanja i razvoja

Društvo za upravljanje teži kontinuiranom razvoju, unapređenju poslovanja te poboljšanju kvalitete usluge. Društvo za upravljanje će i dalje nastojati osigurati profitabilnost uloženi sredstava uz primjeren rizik kroz kontinuirani razvoj i uvođenje novih, aktivnih strategija upravljanja. U budućem razdoblju Društvo za upravljanje će također nastaviti unapređivati poslovne procese s ciljem bolje kvalitete usluge, smanjenja operativnih rizika i efikasnijeg poslovanja uz praćenje, i u skladu s pravno regulatornim izmjenama u poslovanju. Prodajne aktivnosti biti će usmjerene na direktnu prodaju te podršku prodaji kroz kanale distribucije s ciljem očuvanja kvalitetnog poslovnog odnosa s postojećim ulagateljima i povećanja broja ulagatelja za koje su proizvodi Društva za upravljanje primjereni. Tijekom 2019., Društvo se prilagođavalo tržišnim kretanjima, te je pokrenulo 2 nova fonda. Raiffeisen Eurski Val 2025 Bond, namijenjen ulagateljima koji su spremni uložiti sredstva na maksimalan rok od 6 godina i traže ostvarivanje prinosa u euru (EUR) ulaganjem u skladu sa strategijom ulaganja Fonda. Spomenuti Fond započeo je s radom u lipnju 2019. Također je pokrenut fond Raiffeisen Flexi USD kratkoročni obveznički, namijenjen ulagateljima koji traže ostvarivanje prinosa u američkom dolaru zaradom od kamata i porasta cijena financijskih instrumenta u periodu dužem od godine dana. Spomenuti Fond započeo je s radom u listopadu 2019.

Podaci o otkupu vlastitih dionica sukladno propisu kojim se uređuju trgovačka društva

Fond kao zasebna imovina, bez pravne osobnosti, koju osniva Društvo za upravljanje, od osnutka do kraja 2019. godine nije stjecalo vlastite poslovne udjele. Društvo za upravljanje nije, sukladno zakonskim odredbama, stjecalo ili otuđivalo imovinu Fonda za svoj račun ili račun relevantnih osoba.

Postojanje podružnica

Od osnutka pa do kraja 2019. godine Društvo za upravljanje nije osnivalo svoje podružnice. Istovremeno, prema odredbama Zakona, Fond ne može osnivati vlastite podružnice.

Događaji nakon završetka poslovne godine

Nakon datuma bilance, 11. ožujka 2020. Svjetska zdravstvena organizacija proglasila je izbijanje koronavirusa (COVID-19) pandemijom. Odgovarajući na potencijalno ozbiljnu prijetnju koje COVID 19 predstavlja javnom zdravstvu, u iščekivanju daljnjeg razvoja situacije, Hrvatske vlasti poduzele su mjere za suzbijanje epidemije, uključujući uvođenje ograničenja u prekograničnom kretanju ljudi, ograničenja ulaska stranih posjetitelja i 'zaključavanja' određenih industrija. Konkretno, aviokompanije i željeznice obustavile su međunarodni prijevoz ljudi, zatvorene su škole, sveučilišta, restorani, kina, kazališta i muzeji te sportski objekti, maloprodaje osim prodavaonica hrane, trgovina prehrambenih proizvoda i ljekarni. Pored toga, određene tvrtke u Hrvatskoj također su dale upute zaposlenicima da ostanu kod kuće te su smanjile ili privremeno obustavile poslovanje.

Izvješće posloводства (nastavak)

Događaji nakon završetka poslovne godine (nastavak)

Šire ekonomska posljedica ovih događaja uključuju:

- poremećaje u poslovanju i gospodarskim aktivnostima u Hrvatskoj, s kaskadnim utjecajem na uzvodni i nizvodni lanac opskrbe;
- značajan poremećaj za poduzeća u određenim sektorima, kako unutar Hrvatske, tako i na tržištima koja imaju visoku ovisnost o inozemnom lancu opskrbe, kao i izvozno orijentiranim tvrtkama koje su se značajno oslanjale na strana tržišta. Navedeni sektori uključuju trgovinu i prijevoz, turizam, zabavu, proizvodnju, građevinarstvo, maloprodaju, osiguranje, obrazovanje i financijski sektor;
- Značajan pad potražnje za neesencijalnim proizvodima i uslugama;
- Povećanje ekonomske nesigurnosti, odraženo na nestabilnijim cijenama imovine i valutnim tečajevima.

Vlada Republike Hrvatske donijela je 17. ožujka i 2. travnja 2020. dva paketa mjera za ublažavanje negativnih učinaka izbijanja COVID-19 na gospodarstvo. Uvjeti i raspoloživost ovih mjera su u procesu finalizacije.

Neizvjesnost i velik broj nepoznanica oko mogućeg trajanja epidemije i utjecaja na svjetsku ekonomiju djelovao je negativno na sentiment investitora, zbog čega dionice, obveznice i drugi vrijednosni papiri bilježe snažan pad prinosa. Na datum 23. travnja 2020. NAV Fonda iznosi 57.897 tisuća kuna (povećanje za 3,97% u odnosu na kraj godine) dok vrijednost obračunske jedinice iznosi 733,3864 kuna (povećanje za 4,91% u odnosu na kraj godine).

Neovisno od navedenih negativnih kretanja na financijskim tržištima, investicijski fondovi očekuju da utjecaj ovakvih tržišnih šokova, koji se događaju s vremena na vrijeme, tijekom vremena investiranja bude neutraliziran kada dođe do oporavka tržišta. Stoga, Uprava Društva za upravljanje ne očekuje značajan negativni utjecaj širenja COVID-19 na poslovanje Fonda.

Nadalje, tijekom posljednjih nekoliko tjedana poslovanje Fonda bilo je neprekinuto te u ovom trenutku fond ima dovoljno likvidnosti.

Na temelju trenutno dostupnih informacija, ne predviđa se neposredan i značajan negativan utjecaj izbijanja COVID-19 epidemije na nastavak poslovanja Fonda.

Međutim, ne može se isključiti mogućnost da produženo razdoblje provođenja Vladinih mjera, eskalacija ozbiljnosti i opsega istih ili posljedični negativni utjecaj takvih mjera na ekonomsko okruženje u kojem Društvo posluje neće imati štetan utjecaj na Fond, njegov financijski položaj i rezultate poslovanja, srednjoročno i dugoročno gledano. Menadžment nastavlja pažljivo pratiti situaciju te će reagirati daljnjim mjerama ublažavanja utjecaja takvih događaja i okolnosti kako se događaju.

Značajna gospodarska i makroekonomska kretanja

2019. godina obilježena je pozitivno za većinu oblika financijske imovine. Značajan rast vrijednosti zabilježile su dionice, kao i obveznice te sirovine i materijali. Odluka o prestanku podizanja kamatnih stopa od strane FED-a te odluka o dodatnom smanjenju kamatnih stopa (prva nakon 10 godina), zbog usporavanja rasta globalne ekonomije, obilježila je 2019. godinu. Europska središnja banka nastavila je sa svojom politikom negativnih kamatnih stopa, unatoč promjeni na čelu navedene institucije. Zbog predvidljivih poteza središnjih banaka investitori su se uglavnom orijentirali na trgovinske odnose SAD-a i Kine, koji su cijelu godinu bili neizvjesni, da bi krajem godine potpisan inicijalni dogovor između dviju zemalja – *Faza jedan*, što je bio prvi korak u normalizaciji trgovinskih odnosa dvaju najvećih svjetskih gospodarstava.

Domaće financijsko tržište također je imalo pozitivnu godinu, potaknuto s nekoliko čimbenika. Prvi je pad prinosa na obveznice na globalnoj razini, što je i hrvatske obveznice učinilo atraktivnijima. Drugi čimbenik je podizanje kreditnog rejtinga Hrvatske u investicijski razred, što je hrvatske državne obveznice stavilo u fokus mnogih investitora. Treći čimbenik velike potražnje za hrvatskih obveznicama bila je izuzetno visoka likvidnost uzrokovana niskim kamatnim stopama, koje su potaknule investitore da potraže druge izvore ostvarenja pozitivnih i stabilnih prinosa. Tečaj EUR/HRK bio je stabilan.

Izvješće posloводства (nastavak)

Aktivnosti i rezultati provedbe investicijskih politika

Fond je započeo sa radom 08. studenog 2018 godine i osnovan je na period od tri godine. Radi postizanja investicijskog cilja Fonda, glavnina imovine je plasirana u obveznice republike Hrvatske, Rumunjske, Mađarske, Poljske i SAD-a prosječnog dospeljeća oko 3 godine. Tijekom 2019 godine sukladno strategiji Fonda, duracija je padala kako se približava datum dospeljeća fonda. Fond dospeljeva 01. listopada 2021 godine.

Vesna Tomljenović Čičak

Predsjednik Uprave Društva za upravljanje

Bojan Vuković

Član Uprave Društva za upravljanje

Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za godišnje izvješće

Uprava Društva za upravljanje treba za svaku poslovnu godinu pripremiti financijske izvještaje koji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Raiffeisen USD 2021 Bond, otvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom te njegovu uspješnost i njegove novčane tokove, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, te je odgovorna za vođenje odgovarajuće računovodstvene evidencije potrebne za pripremu tih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava Društva za upravljanje ima opću odgovornost za poduzimanje raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Fonda i sprečavanja i otkrivanja prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima te ih potom treba dosljedno primjenjivati, donositi razumne i razborite prosudbe i procjene, pripremati financijske izvještaje temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Fond nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Financijski izvještaji prikazani na stranicama od 11 do 41 odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje 24. travnja 2020. godine, što je potvrđeno potpisom u nastavku.

Uprava Društva za upravljanje je također odgovorna za sastavljanje i sadržaj Izvješća posloводства, sukladno zahtjevima hrvatskog Zakona o računovodstvu. Izvješće posloводства prikazano je na stranicama 1 do 4 i odobreno od strane Uprave Društva za upravljanje 24. travnja 2020. godine te potpisano u skladu s tim.

Potpisali u ime Društva za upravljanje:

Vesna Tomljenović Čičak

Predsjednik Uprave Društva za upravljanje

Bojan Vuković

Član Uprave Društva za upravljanje

Izvešće neovisnog revizora vlasnicima udjela Raiffeisen USD 2021 Bond – otvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja Raiffeisen USD 2021 Bond – otvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom („Fond“), koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju i izvještaj o vrednovanju imovine i obveza UCITS Fonda na dan 31. prosinca 2019. godine te izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama u neto imovini UCITS Fonda, izvještaj o novčanim tokovima i izvještaj o posebnim pokazateljima UCITS fonda za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja (u nastavku „financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda na dan 31. prosinca 2019. godine, njegovu financijsku uspješnost i njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo UCITS fonda u Republici Hrvatskoj.

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, detaljnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Fonda i njegovog društva za upravljanje („Društvo za upravljanje“) u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Izvešće neovisnog revizora vlasnicima udjela Raiffeisen USD 2021 Bond – otvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Mjerenje financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (FVRDG financijska imovina)

Na dan 31. prosinca 2019. godine, knjigovodstvena vrijednost portfelja financijske imovine iskazane po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (FVRDG) iznosila je 55.575 tisuća kuna (2018.: 50.489 tisuća kuna).

Vidi bilješku 3 (računovodstvene politike za financijske instrumente) i bilješku 11 i 14 financijskih izvještaja.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo pristupili tom pitanju
Portfelj financijske imovine po FVRDG na 31. prosinca 2019. se sastoji od ulaganja u državne obveznice u iznosu od 55.575 tisuća kuna koje kotiraju na aktivnom tržištu. Obzirom na prirodu ulaganja, ulaganja koja se odnose na financijske instrumente koji kotiraju na aktivnom tržištu, sama procjena fer vrijednosti financijske imovine Fonda na 31. prosinca 2019. nije podložna značajnom riziku prosudbe (razina 1 u hijerarhiji fer vrijednosti). Fokusirali smo se na ovo područje zbog veličine i važnosti vrednovanja ove financijske imovine te zbog značajnog broja transakcija vrednovanja koje se trebaju popratiti i vrednovati. Vjerodostojnost, cjelovitost i ispravnost podataka koji su služili kao osnovica za određivanje fer vrijednosti su također bili ključno revizijsko pitanje.	Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su: • preispitivanje razumnosti ključnih pretpostavki primijenjenih u modelima vrednovanja Fonda u odnosu na zahtjeve relevantnih standarda za financijsko izvještavanje, kao i na trenutnu tržišnu praksu usporednih subjekata; • uz pomoć vlastitih IT stručnjaka, procjenu i testiranje dizajna, implementacije i operativne učinkovitosti internih kontrola Fonda nad integritetom IT sustava korištenog za vrednovanje financijske imovine, uključujući, između ostalog i kontrole nad pravima pristupa te upravljanjem promjenama; • provjeru točnosti i cjelovitosti evidencije ulaganja Fonda neovisnim pribavljanjem odgovarajućih potvrda skrbnika, kao i kroz usporedbu cijena korištenih u vrednovanju na kraju godine s javno dostupnim cijenama; • pregled poslovne evidencije Fonda za sve neuobičajene transakcije s mogućim učinkom na vrednovanje financijske imovine priznate od strane Fonda; • procjenu jesu li objave u financijskim izvještajima vezane uz fer vrijednost i izloženost financijskim rizicima primjerene i odražavaju li pravilno izloženost Fonda, u skladu s primjenjivim standardima financijskog izvještavanja.

Izvešće neovisnog revizora vlasnicima udjela Raiffeisen USD 2021 Bond – otvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije

Uprava Društva za upravljanje (dalje „Uprava“) odgovorna je za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvešće posloводства koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća, ali ne uključuju financijske izvještaje niti naše izvješće o reviziji financijskih izvještaja.

Naše mišljenje na financijske izvještaje ne odnosi se na ostale informacije te ne izražavamo uvjerenje bilo koje vrste na ostale informacije, osim ako to nije izričito navedeno u našem izvješću.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, odgovornost nam je pročitati ostale informacije te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno nekonzistentne s financijskim izvještajima ili saznanjima koja smo prikupili tijekom revizije, kao i čine li se, na neki drugi način, značajno pogrešno iskazane.

Vezano za Izvešće posloводства, također smo proveli procedure koje su zahtijevane hrvatskim Zakonom o računovodstvu („Zakon o računovodstvu“). Ove procedure uključuju razmatranje je li Izvešće posloводства pripremljeno u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na osnovi procedura čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije financijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju:

- Informacije sadržane u Izvešču posloводства za financijsku godinu za koji su pripremljeni financijski izvještaji, konzistentne su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima;
- Izvešće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu;

Nadalje, uzevši u obzir poznavanje i razumijevanje Fonda te okruženja u kojem ono posluje, a koje smo stekli tijekom naše revizije, dužnost nam je izvijestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u Izvešču posloводства. U vezi s tim, nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvještaja u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo UCITS fonda u Republici Hrvatskoj te za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje financijskih izvještaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim u onim slučajevima kada Uprava namjerava likvidirati Fond, prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor, odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvještavanja, uspostavljenog od strane Društva za upravljanje.

Izvešće neovisnog revizora vlasnicima udjela Raiffeisen USD 2021 Bond – otvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvešće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomske odluke korisnika financijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola Društva za upravljanje.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva za upravljanje.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave.
- donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Fond ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija

Izvešće neovisnog revizora vlasnicima udjela Raiffeisen USD 2021 Bond – otvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja (nastavak)

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor Fonda i Društva za upravljanje u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor Fonda i Društva za upravljanje, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanja ne trebamo komunicirati u našem izvješću neovisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim obvezama

Imenovani smo revizorima od strane onih zaduženih za nadzor Fonda i Društva za upravljanje na 3. svibnja 2019. godine da obavimo reviziju financijskih izvještaja fonda Raiffeisen USD 2021 Bond - otvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. Ukupno neprekinuto razdoblje našeg angažmana iznosi 2 godine te se odnosi na razdoblje od 31. prosinca 2018. do 31. prosinca 2019. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje konzistentno je s dodatnim izvještajem prezentiranim Nadzornom odboru Društva za upravljanje na dan 17. travnja 2020. godine;
- tijekom razdoblja na koje se odnosi naša revizija zakonskih financijskih izvještaja nismo pružali neregulirane usluge Društvu za upravljanje pa samim tim niti nedozvoljene neregulirane usluge na koje se odnosi članak 44. Zakona o reviziji. Također, zadržali smo neovisnost od subjekta revizije tijekom provedbe revizije.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Hrvatski ovlašteni revizori
Eurotower
Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Hrvatska

KPMG Croatia
d.o.o. za reviziju
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a, 10000 Zagreb

24. travnja 2020.

Katarina Kecko
Direktor, Hrvatski ovlašteni revizor

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za 2019. godinu

u kn

Konta skupine	Pozicija	AOP	Bilješka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
	Neto realizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata (AOP 38 – AOP39)	37	5	0	0
73	Realizirani dobiti od financijskih instrumenata	38		0	0
63	Realizirani gubici od financijskih instrumenata	39		0	0
	Neto nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (AOP 41 - AOP 42)	40		93.599	1.770.327
72-62	Neto nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (svođenje na fer vrijednost)	41	5	119.331	390.058
71x-60x	Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	42	5	-25.732	1.380.269
	Ostali prihodi (Σ od AOP44 do AOP47)	43		1.789.032	3.349.698
70	Prihodi od kamata	44	6	381.622	2.740.534
71 (osim 71x)	Pozitivne tečajne razlike	45		1.407.410	609.163
74 + 75	Prihodi od dividendi i ostali prihodi	46		0	1
76	Dobit od ukidanja rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	47		0	0
	Ostali financijski rashodi (Σ od AOP49 do AOP52)	48		1.554.966	525.649
67	Rashodi od kamata	49		0	0
60 (osim 60x)	Negativne tečajne razlike	50		1.554.966	525.649
64x	Gubici od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	51		0	0
68	Ostali rashodi s osnova ulaganja u financijske instrumente	52		0	0
	Ostali rashodi (Σ od AOP54 do AOP58)	53		135.529	792.710
61	Rashodi s osnova odnosa s društvom za upravljanje	54	7	96.633	708.507
65	Naknada depozitaru	55	8	7.730	54.832
66	Transakcijski troškovi	56	9	2.521	3.630
64y	Umanjenje ostale imovine	57		0	0
69	Ostali dozvoljeni troškovi UCITS fonda	58	9	28.645	25.741
	Dobit ili gubitak (AOP 37+AOP40+ AOP43- AOP48 – AOP53)	59		192.136	3.801.666
	Ostala sveobuhvatna dobit (AOP 61 + AOP 62 + AOP 65)	60		0	0
	Promjena fer vrijednosti vlasničkih instrumenata	61		0	0
	Promjena revalorizacijskih rezervi: dužnički vrijednosni papiri (AOP63 + AOP 64)	62		0	0
	- nerealizirani dobiti/gubici	63		0	0
	- preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)	64		0	0
	Promjena revalorizacijskih rezervi: računovodstvo zaštite (učinkoviti dio) (AOP66 + AOP 67)	65		0	0
	- dobiti/gubici	66		0	0
	- preneseno u račun dobiti i gubitka (reklasifikacijske usklade)	67		0	0
	Ukupna sveobuhvatna dobit (AOP59+AOP60)	68		192.136	3.801.666

Računovodstvene politike i ostale bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o financijskom položaju

na dan 31. prosinca 2019. godine

u kn

Konta skupine	Pozicija	AOP	Bilješka	Zadnji dan Prethodne poslovne godine	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja
	Imovina fonda				
10	Novčana sredstva	1	10	1.617.368	196.488
37+52+18*	Depoziti kod kreditnih institucija	2		0	0
55+18*	Repo ugovor i slični ugovori o kupnji i ponovnoj prodaji vrijednosnih papira	3		0	0
	Prenosivi vrijednosni papiri: (Σ AOP5+AOP10)	4	11	50.488.578	50.768.499
30+40+18*	- koji se vrednuju po fer vrijednosti (Σ od AOP6 do AOP9)	5		50.488.578	50.768.499
	a) kojima se trguje na uređenom tržištu	6		50.488.578	50.768.499
	b) kojima se trguje na drugom uređenom tržištu	7		0	0
	c) nedavno izdani kojima je prospektom predviđeno uvrštenje	8		0	0
	d) neuvršteni	9		0	0
50+18*	- koji se vrednuju po amortiziranom trošku	10		0	0
35+51	Instrumenti tržišta novca	11	11	0	4.806.447
36	Udjeli otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom	12		0	0
34	Izvedenice	13		0	0
39+55	Ostala financijska imovina	14		0	0
raz 1 (osim kt 10)	Ostala imovina	15		19.185	687
	Ukupna imovina (AOP1+AOP2+AOP3+AOP4+AOP11+AOP12+AOP13+AOP14+AOP15)	16		52.125.131	55.772.121
990-994	Izvanbilančna evidencija aktiva	17		0	0
20	Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente	18		0	0
21+28*	Financijske obveze koje se vrednuju po fer vrijednosti	19		0	0
22+28*	Financijske obveze koje se vrednuju po amortiziranom trošku	20		0	0
23	Obveze prema društvu za upravljanje	21		47.940	72.577
24	Obveze prema depozitaru	22		4.482	4.770
26	Obveze prema imateljima udjela	23		0	0
25+27+28*	Ostale obveze UCITS fonda	24	12	27.603	10.739
	Ukupno obveze (Σ od AOP18 do AOP24)	25		80.025	88.086
	Neto imovina fonda ** (AOP16-AOP25)	26		52.045.106	55.684.035
	Broj izdanih udjela **	27		79.889,6653	79.655,1653
	Neto imovina po udjelu ** (AOP26/AOP27)	28		651,4623	699,0637
90	Izdani/otkupljeni udjeli UCITS fonda	29		51.852.970	51.690.233
94	Dobit/gubitak tekuće poslovne godine	30		192.136	3.801.666
95	Zadržana dobit/gubitak iz prethodnih razdoblja	31		0	192.136
96	Rezerve fer vrijednosti (AOP33 + AOP34)	32		0	0
96x + 96y	- fer vrijednosti financijske imovine	33		0	0
96z	- učinkoviti dio računovodstva zaštite	34		0	0
	Ukupno obveze prema izvorima imovine (Σ od AOP29 do AOP32)	35		52.045.106	55.684.035
995-999	Izvanbilančna evidencija pasiva	36		0	0

Računovodstvene politike i ostale bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama u neto imovini UCITS fonda

za 2019. godinu

u kn

Pozicija	AOP	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
Dobit ili gubitak	128	192.136	3.801.666
Ostala sveobuhvatna dobit	129	0	0
Povećanje/smanjenje neto imovine od poslovanja fonda (sveobuhvatna dobit) (AOP128+AOP129)	130	192.136	3.801.666
Primici od izdanih udjela UCITS fonda	131	51.852.970	0
Izdaci od otkupa udjela UCITS fonda	132	0	-162.737
Ukupno povećanje/smanjenje od transakcija s udjelima UCITS fonda (AOP131+ AOP132)	133	51.852.970	-162.737
Ukupno povećanje/smanjenje neto imovine UCITS fonda (AOP130+ AOP133)	134	52.045.106	3.638.929

Računovodstvene politike i ostale bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o novčanim tokovima

za 2019. godinu

u kn

Pozicija	Oznaka pozicije	Bilješka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti (Σ od AOP70 do AOP87)	69		-50.486.655	-1.304.315
Primici od prodaje prenosivih vrijednosnih papira	70		0	0
Izdaci od kupnje prenosivih vrijednosnih papira	71		-50.430.508	-3.246.619
Primici od prodaje instrumenata tržišta novca	72		0	0
Izdaci od kupnje instrumenata tržišta novca	73		0	0
Primici od prodaje udjela UCITS fondova	74		0	0
Izdaci od kupnje udjela UCITS fondova	75		0	0
Primici od ulaganja u izvedenice	76		0	0
Izdaci od ulaganja u izvedenice	77		0	0
Primici od dividendi	78		0	0
Primici od kamata	79		0	2.717.715
Izdaci za kamate	80		0	0
Primici po depozitima, repo ugovorima i sličnim ugovorima o prodaji i ponovnoj kupnji	81		0	0
Izdaci po depozitima, repo ugovorima i sličnim ugovorima o kupnji i ponovnoj prodaji	82		0	0
Izdaci od naknada za upravljanje	83		-49.338	-685.678
Izdaci za naknade depozitaru	84		-3.289	-54.609
Izdaci za transakcijske troškove i ostale dozvoljene troškove UCITS fonda	85		-3.504	-44.583
Ostali primici iz poslovnih aktivnosti	86		77.798	775.236
Ostali izdaci iz poslovnih aktivnosti	87		-77.814	-765.777
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti (Σ od AOP89 do AOP93)	88		51.853.955	-154.243
Primici od izdavanja udjela	89		51.853.955	0
Izdaci od otkupa udjela	90		0	-154.243
Isplate imateljima udjela iz ostvarene dobiti	91		0	0
Ostali primici iz financijskih aktivnosti	92		0	0
Ostali izdaci iz financijskih aktivnosti	93		0	0
Effekti promjene tečaja stranih valuta	94		250.068	37.678
Neto povećanje (smanjenje) novčanih sredstava (AOP69+ AOP88+AOP94)	95		1.617.368	-1.420.880
Novac na početku razdoblja	96		0	1.617.368
Novac na kraju razdoblja (AOP95+AOP96)	97	10	1.617.368	196.488

Računovodstvene politike i ostale bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o posebnim pokazateljima UCITS fonda
za 2019. godinu

u kn

Pozicija	Tekuće razdoblje	Zadnji dan prethodne (n) poslovne godine	Zadnji dan prethodne (n-1) poslovne godine	Zadnji dan prethodne (n-2) poslovne godine	Zadnji dan prethodne (n-3) poslovne godine
Neto imovina UCITS fonda	55.684.035	52.045.106	0	0	0
Broj udjela UCITS fonda	79.655,1653	79.889,6653	0.0000	0.0000	0.0000
Cijena udjela UCITS fonda	699,0637	651,4623	0.0000	0.0000	0.0000
	Tekuće razdoblje	Prethodna godina (n)	Prethodna godina (n-1)	Prethodna godina (n-2)	Prethodna godina (n-3)
Prinos UCITS fonda	4,39%	0,70%	0	0	0
Pokazatelj ukupnih troškova	1,45%	0,26%	0	0	0
Isplaćena dobit po udjelu	0	0	0	0	0
Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima putem kojih je UCITS fond obavio više od 10% svojih transakcija tijekom tekućeg razdoblja					
Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima	Vrijednost transakcija obavljenih putem pravnih osoba za posredovanje iskazana kao postotak od ukupne vrijednosti svih transakcija fonda u tekućem razdoblju		Provizija plaćena pravnoj osobi za posredovanje iskazana kao postotak ukupne vrijednosti transakcija obavljenih posredstvom te pravne osobe		

Računovodstvene politike i ostale bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izvještaj o vrednovanju imovine i obveza UCITS fonda

na dan 31. prosinca 2019. godine

u kn

Metoda vrednovanja	Pozicije	Zadnji dan prethodne poslovne godine	%NAV	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja	%NAV
Fer vrijednost	Financijska imovina	50.488.578	97,01%	55.574.946	99,80%
	od toga tehnikama procjene	0	0,00%	0	0,00%
	Financijske obveze	0	0,00%	0	0,00%
	od toga tehnikama procjene	0	0,00%	0	0,00%
Amortizirani trošak	Financijska imovina	1.636.553	3,14%	197.175	0,36%
	Financijske obveze	-80.025	-0,15%	-88.086	-0,16%
Ostale metode	Ostala imovina	0	0,00%	0	0,00%
	Ostale obveze	0	0,00%	0	0,00%

Računovodstvene politike i ostale bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijske izvještaje

1 Fond koji je predmet izvještavanja

Raiffeisen USD 2021 Bond je otvoreni investicijski fond s javnom ponudom ili UCITS¹ fond (u nastavku „Fond“) osnovan 19. lipnja 2018. godine, a sa radom je započeo 08. studenog 2018. godine. Raiffeisen Invest d.o.o. za upravljanje UCITS fondovima, Petrinjska 59, 10000 Zagreb (u nastavku „Društvo za upravljanje“) je Društvo za upravljanje Fondom.

Ulagateljski cilj Fonda je ostvarivanje ciljanog prinosa od 6% u USD u periodu od tri (3) godine (ciljana cijena 106 USD; 1,96% prosječni godišnji prinos). Cilj se nastoji postići ulaganjem preko 51% neto imovine Fonda u državne obveznice, pri čemu u posljednjih 18 mjeseci do dospelja Fonda udio instrumenata tržišta novca i depozita može biti veći od 49% neto imovine Fonda. Fond je namijenjen ulagateljima koji su spremni uložiti sredstva na rok od 3 godine i traže ostvarivanje prinosa u američkom dolaru (USD) ulaganjem u skladu sa strategijom ulaganja Fonda.

Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Magazinska cesta 69, 10000 Zagreb, (u nastavku „Depozitar“) je depozitar Fonda. Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u nastavku „Agencija“) je regulatorno tijelo Fonda.

Uprava Društva za upravljanje

Vesna Tomljenović Čičak – predsjednik Uprave Društva za upravljanje

Bojan Vuković – član Uprave Društva za upravljanje

Nadzorni Odbor

Ivan Žižić – predsjednik Nadzornog odbora do 01. siječnja 2019. godine

Višnja Božinović – predsjednik Nadzornog odbora od 01. siječnja 2019. godine

Michal Kuštra – zamjenik predsjednika Nadzornog odbora

Darja Geber – član Nadzornog odbora

2 Osnova za pripremu

a) Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Zakonom o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom (NN, br. 44/16) i Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih i polugodišnjih izvještaja i drugih izvještaja UCITS fonda („Pravilnik“) (NN, br. 105/17) izdanom od strane Agencije.

Računovodstvena regulativa Agencije temelji se jednim dijelom na Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije („MSFI usvojeni od strane EU“). Računovodstvene politike podudaraju se s računovodstvenim načelima Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja usvojenih od strane EU, osim u dijelu izračuna očekivanih kreditnih gubitaka za financijsku imovinu po amortiziranom trošku te u dijelu prezentacije financijskih izvještaja koji su pripremljeni sukladno pravilniku Agencije.

Tamo gdje se računovodstvene politike podudaraju s MSFI usvojenim od strane EU, u opisu računovodstvenih politika fonda poziva se na pojedine standarde koji su bili u primjeni na dan 31. prosinca 2019. godine.

Agencija je Pravilnikom o utvrđivanju neto vrijednosti imovine UCITS fondova i cijene udjela u UCITS fondu (NN br. 128/17, 114/18, 124/19) („Pravilnik“) propisala kako je Fond dužan propisati u računovodstvenim politikama načela i osnove za priznavanje, mjerenje te prestanak priznavanja imovine i obveza UCITS fonda. Agencija se u Pravilniku poziva na odredbe vezane uz priznavanje i mjerenje financijskih instrumenata sukladno MSFI-ju 9 koji se primjenjuje od 1. siječnja 2018. godine, osim ranije spomenutih odstupanja vezanih uz izračun očekivanih kreditnih gubitaka.

¹ *Undertakings For The Collective Investment Of Transferable Securities* ili jedinice u subjektima za zajednička ulaganja su otvoreni investicijski fondovi s javnom ponudom osnovani u skladu s odredbama europske UCITS Direktive čiji je osnovni cilj standardiziranje otvorenih fondova s javnom ponudom na području EU

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

2 Osnova za pripremu (nastavak)

a) Izjava o usklađenosti (nastavak)

Pravilnikom o utvrđivanju neto vrijednosti imovine UCITS fonda i cijene udjela u UCITS fondu (NN 128/17, 114/18, 124/19) uvedena je mogućnost odstupanja od MSFI-ja usvojenim od strane EU u računovodstvenim politikama fondova u Republici Hrvatskoj budući da dozvoljava određena izuzeća od pravila mjerenja koja su propisana MSFI-jom 9, a odnose se na financijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku, pri čemu društva za upravljanje UCITS fondovima mogu odabrati da UCITS fondovi pod njihovim upravljanjem priznaju kreditne gubitke samo na financijsku imovinu za koju postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti.

Navedeno izuzeće znači kako UCITS fondovi priznaju umanjenje vrijednosti samo za nastale kreditne gubitke. Društvo za upravljanje odlučilo je primijeniti ovo izuzeće od MSFI-a 9 za sve fondove kojim upravlja.

Ovi financijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje dana 24. travnja 2020. godine.

b) Osnova za mjerenje

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i derivativne financijske instrumente. Ostala financijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom ili povijesnom trošku.

c) Korištenje prosudbi i procjena

Priprema financijskih izvještaja u skladu s regulativom primjenjivom za otvorene investicijske fondove u Republici Hrvatskoj, zahtijeva od rukovodstva Društva za upravljanje donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i iskazane iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda. Procjene i povezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim drugim čimbenicima za koje se smatra da su razumni u danim uvjetima i uz raspoložive informacije na datum izvještavanja, a čiji rezultat čini osnovu za prosuđivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koja nije lako utvrdiva iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se pregledavaju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena i budućim razdobljima, ako izmjena utječe i na njih.

Informacije o prosudbama rukovodstva Društva za upravljanje, koji imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje kao i informacije o procjenama sa znatnim rizikom mogućeg značajnog usklađenja u idućoj godini objavljene su u Bilješci 4.

d) Izvještajna valuta

Financijski izvještaji pripremljeni su u kunama („kn“). Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2019. godine bio je 7,442580 kuna za 1 euro (31. prosinca 2018.: 7,417575) i 6,649911 kuna za 1 američki dolar (31. prosinca 2018.: 6,469192).

e) Standardi i tumačenja koji još nisu važeći

Određeni broj novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja izdan je od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Odbora za tumačenje međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, ali još nisu stupili na snagu za računovodstveno razdoblje koje završava 31. prosinca 2019. godine i/ili nisu usvojeni od strane Europske unije te kao takvi nisu primijenjeni u pripremi ovih financijskih izvještaja. Većina novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja koje je usvojila Europska unija, a koji još nisu u primjeni, neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Fonda.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se kroz dobit ili gubitak kako nastaju, primjenom efektivne kamatne stope relevantnog instrumenta izračunate na datum stjecanja, kojom se budući procijenjeni novčani tokovi svode na neto sadašnju vrijednost tijekom razdoblja trajanja pripadajućeg ugovora ili primjenom odgovarajuće promjenjive kamatne stope, osim za prihode od kamata od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka koji se priznaju po kuponskoj kamatnoj stopi. Prihodi od kamata uključuju amortizaciju bilo kojeg diskonta ili premije, i ukoliko je primjenjivo, transakcijske troškove ili ostale razlike između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog instrumenta i njegove vrijednosti po dospeljeću, izračunatih primjenom efektivne kamatne stope.

Kuponski prihod od kamata od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka prikazuje se u stavci *Prihodi od kamata* u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Prihod od dividendi

Prihod od dividendi priznaje se kroz dobit ili gubitak na datum objavljivanja prava na dividendu umanjeno za nepovratni porez po odbitku. Prihod od dividendi priznaje se kroz dobit ili gubitak umanjeno za porez po odbitku, kao prihod kada je pravo na dividendu nastalo

Neto dobici / (gubici) po financijskoj imovini po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Neto dobici i gubici od financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju dobitke umanjene za gubitke od aktivnosti trgovanja nastale iz razlike fer vrijednosti i prodaje financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, uključujući tečajne razlike, ali isključujući kamate i prihod od dividendi. Dobici i gubici realiziraju se kod prodaje financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i izračunavaju se primjenom metode ponderiranog prosječnog troška.

Neto dobici / (gubici) od trgovanja stranim valutama

Neto dobici i gubici od trgovanja stranim valutama uključuju efekte od spot kupoprodaje stranih valuta.

Neto dobici / (gubici) od tečajnih razlika pri preračunavanju monetarne imovine i obveza

Transakcije u stranim valutama preračunate su po službenom tečaju Hrvatske narodne banke na dan poslovne promjene. Monetarna imovina i obveze izražene u stranim valutama preračunati su u kune po službenom srednjem tečaju Hrvatske narodne banke koji se primjenjuje na datum izvještavanja Fonda. Razlike tečajeva stranih valuta koje proizlaze iz preračunavanja stranih valuta i svi realizirani dobici i gubici kod prodaje ili namire monetarne imovine ili obveza priznaju se kroz dobit ili gubitak Fonda. Razlike tečajeva stranih valuta koje proizlaze iz preračunavanja stranih valuta financijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak prikazani su u stavci *Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka*.

Sve ostale razlike tečajeva stranih valuta koje proizlaze iz preračunavanja stranih valuta po monetarnoj imovini i obvezama, uključujući novac i novčane ekvivalente prikazani su u stavci *Pozitivne tečajne razlike* i *Negativne tečajne razlike* unutar izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti Fonda.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Ostali rashodi

Troškovi Fonda za razdoblje uključuju naknadu za upravljanje, naknadu depozitaru i ostale troškove. U ostale troškove Fonda su uključeni transakcijski troškovi, trošak revizije, naknade i pristojbe platine Agenciji u vezi izdavanja odobrenja i naknada Agenciji koji se priznaju kroz dobit ili gubitak.

Financijski instrumenti

Klasifikacija

Fond raspoređuje svoje financijske instrumente u sljedeće kategorije: imovinu i obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVRDIG), imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku (AC) i ostale financijske obveze. Uprava odlučuje o klasifikaciji financijskih instrumenata odmah pri početnom priznavanju.

Financijska imovina ne reklasificira se nakon početnog priznavanja, osim ako se ne mijenja poslovni model za upravljanje financijskom imovinom. U tom slučaju financijska imovina reklasificira se od prvog dana prvog izvještajnog razdoblja nakon promjene poslovnog modela.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Sva financijska imovina koja nije klasificirana kao financijska imovina vrednovana po amortiziranom trošku, kako je niže opisano, mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, uključujući svu derivativnu financijsku imovinu. Kategorija financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka ima dvije podkategorije: financijska imovina namijenjena trgovanju i ona koja je na početku određena da se vodi po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Društvo za upravljanje određuje financijsku imovinu i obveze Fonda po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak kada se:

- imovinom i obvezama upravlja, vrednuje ili interno prikazuje na osnovi fer vrijednosti,
- priznavanjem eliminira ili značajno umanjuje računovodstvena neusklađenost koja bi u protivnom nastala, ili
- imovina i obveze sadrže ugrađeni derivativ koji značajno mijenja novčane tokove koji bi inače proizlazili iz ugovora.

Ova kategorija uključuje domaće i strane dužničke vrijednosnice.

Financijska imovina i financijske obveze po amortiziranom trošku

Financijska imovina mjeri se po amortiziranom trošku ako su ispunjena oba uvjeta navedena u nastavku:

- Financijska imovina drži se u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova;
- Na temelju ugovornih uvjeta financijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Ova kategorija uključuje novčana sredstva i ostala potraživanja.

Financijske obveze

Obveze za izvedene financijske instrumente se klasificiraju u poslovni model Ostalo i mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Financijske obveze koje se ne vode po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uključuju financijske obveze proizašle iz imovine vlasnika udjela Fonda, obveze za kupljene vrijednosne papire u postupku namire te ostale obveze.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Priznavanje

Fond početno priznaje financijsku imovinu i obveze po amortiziranom trošku na datum njihova kreiranja. Ostalu financijsku imovinu i financijske obveze (uključujući imovinu i obveze klasificirane u portfelju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka) priznaje na datum ugovora na koji Fond postaje jedna od ugovornih strana instrumenta. Od toga se datuma obračunavaju svi dobiti i gubici proizašli iz promjena fer vrijednosti financijske imovine ili financijske obveze, odnosno amortizacija diskonta ili premije.

Određivanje poslovnog modela

Društvo za upravljanje na razini ulaganja procjenjuje cilj poslovnog modela Fonda. Pri razmatranju, Uprava Društva za upravljanje uključuje sljedeće informacije:

- definirane politike i ciljeve individualnog ulaganja i učinak tih politika u praksi. Navedeno uključuje ocjenu je li strategija managementa ostvarivanje ugovorenih prihoda od kamata, održavanje određene razine kamatnih stopa, usklađivanje trajanja financijske imovine s trajanjem bilo koje povezane obveze ili očekivanih novčanih odljeva ili ostvarivanja novčanih priljeva prodajom imovine;
- rizike koji utječu na rezultate poslovnog modela (uključujući utjecaj na financijsku imovinu koja se nalazi u tom poslovnom modelu) i kako se navedenim rizicima upravlja;
- učestalost, količinu i vrijeme prodaje financijske imovine u prethodnim razdobljima, razlozima prodaja i budućim očekivanim prodajnim aktivnostima.

Poslovnim modelom se određuje kako se upravlja grupama financijske imovine u svrhu postizanja poslovnog cilja.

Društvo za upravljanje klasificira financijsku imovinu i financijske obveze Fonda u sljedeće poslovne modele:

- Poslovni model u kojem se imovina drži do naplate. Navedena financijska imovina drži se radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova.
- Drugi poslovni model. Navedena financijska imovina i njen rezultat se procjenjuje na temelju trenutne fer vrijednosti.

Određivanje jesu li ugovoreni novčani tokovi isključivo otplate glavnice i kamate (SPPI)

U svrhu ove procjene, „glavnica“ se definira kao fer vrijednost financijske imovine pri početnom priznavanju. „Kamata“ se definira kao naknada za vremensku vrijednost novca, kreditni rizik povezan s vremenskim periodom u kojem se otplaćuje preostali dio glavnice te ostale rizike i troškove kreditiranja (npr. rizik likvidnosti i administrativni troškovi), kao i za profitnu maržu.

Pri procjeni jesu li ugovorni novčani tokovi isključivo plaćanja glavnice i kamata (SPPI), Društvo razmatra ugovorne uvjete instrumenta. To uključuje procjenu sadrži li financijska imovina ugovorni uvjet koji bi mogao promijeniti vremensko razdoblje ili iznos ugovorenih novčanih tokova na način da prethodni uvjet ne bi bio zadovoljen. Prilikom izrade ove procjene, Društvo razmatra:

- nepredviđene događaje koji bi mogli izmijeniti iznos ili period planiranih primitaka novčanih tokova;
- uvjete koji mogu utjecati na promjenu ugovorene kuponske stope, uključujući klauzule varijabilne stope;
- opcije prijevremene otplate i produljenja; i
- odredbe koje ograničavaju prava Društva na potraživanja novčanih tokova određene imovine (npr. klauzula bez prava regresa).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Mjerenje

Financijska imovina se početno mjeri po fer vrijednosti uvećano, ako se radi o financijskoj imovini ili financijskoj obvezi koja se ne vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa stjecanjem ili izdavanjem financijske imovine ili financijske obveze. Transakcijski troškovi financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka odmah se rashoduju, dok se kod drugih financijskih instrumenata amortiziraju. Nakon početnog priznavanja svi instrumenti klasificirani po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka mjere se po fer vrijednosti, a razlike u njihovoj fer vrijednosti priznaju se kroz dobit ili gubitak.

Financijska imovina po amortiziranom trošku mjeri se primjenom metode efektivne kamatne stope umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti na temelju objektivnih dokaza. Premije i diskonti, uključujući početne transakcijske troškove, uključeni su u knjigovodstvenu vrijednost instrumenta i amortiziraju se temeljem efektivne kamatne stope instrumenta.

Ostale financijske obveze, osim onih koje se vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit, mjere se po amortiziranom trošku, primjenom efektivne kamatne stope. Financijske obveze proizašle iz otkupljenih udjela koje izdaje Fond, vode se po iznosu otkupa koji predstavlja pravo ulagača na preostali udio u imovini Fonda.

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost financijskih instrumenata temelji se na cijenama vrednovanja na datum izvještavanja, bez umanjenja za procijenjene buduće troškove prodaje. Agencija je propisala detaljnu uputu za mjerenje fer vrijednosti pojedine vrste financijske imovine, a koja za cilj ima pružanje najprikladnije mjere fer vrijednosti vodeći računa i o tome da li se vrijednosnicom trgovalo u određenom periodu. Uputa između ostalog propisuje korištenje zadnje cijene trgovanja za vrijednosnice kojima se aktivno trguje na stranim tržištima, dok za dužničke vrijednosnice kojima se trguje na domaćem tržištu i manje likvidnim tržištima propisuje korištenje prosječne cijene na dan vrednovanja (zadnji dan trgovanja).

Udjeli UCITS fondova, udjeli otvorenog alternativnog investicijskog fonda te udjeli drugih fondova vrednuju se po cijeni udjela pripadnog fonda važećoj za dan vrednovanja, a objavljenoj od strane društva za upravljanje. U slučaju da za dan vrednovanja nije bilo objave ili cijena udjela fonda nije bila dostupna, fer vrijednost udjela fonda je cijena udjela tog fonda od zadnjeg dana vrednovanja za koji je objavljena cijena od strane društva za upravljanje. Ulaganje u investicijske fondove kojima se trguje na aktivnom tržištu (ETF) vrednuje se po zadnjoj cijeni trgovanja.

Ako kotirana cijena financijskog instrumenta nije dostupna na priznatoj burzi ili od brokera/dealera za instrumente kojima se ne trguje na određenom tržištu, fer vrijednost instrumenta procjenjuje se primjenom tehnika procjene, uključujući upotrebu usporednih transakcija koje su obavljene prema tržišnim uvjetima, usporedbom fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo kojom drugom tehnikom procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama.

Fer vrijednost kratkoročnih dužničkih vrijednosnih papira koje izdaje država članica EU ili treća država, temelji se na metodi amortiziranog troška primjenom metode efektivne kamatne stope po prinosu do dospijeća relevantnom do trenutka nove transakcije takve vrijednosnice od strane Fonda.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Principi mjerenja fer vrijednosti (nastavak)

Fer vrijednost derivativnih financijskih instrumenata kojima se trguje na uređenom tržištu temelji se na javno dostupnoj dnevnoj cijeni obračuna (settlement price). Fer vrijednost derivatnih financijskih instrumenata kojima se ne trguje na uređenom tržištu procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi Fond imao u slučaju da prekine ugovor na datum izvještavanja, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditnu sposobnost druge ugovorne strane.

Kod primjene tehnika diskontiranog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi temelje se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje, a primijenjena diskontna stopa je tržišna stopa na datum izvještavanja koja je primjenjiva na instrumente sa sličnim uvjetima. Kod primjene ostalih modela određivanja cijene, ulazni podaci temelje se na tržišnim podacima na datum izvještavanja.

Dobici i gubici kod naknadnog mjerenja

Dobici i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u dobit ili gubitak.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Društvo za upravljanje koristi izuzeće od mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka na financijsku imovinu Fonda koja se mjeri po amortiziranom trošku, sukladno Pravilniku o utvrđivanju neto vrijednosti imovine UCITS fonda i cijene udjela u UCITS fondu (NN 128/17,114/18,124/19) te ne priznaje očekivane kreditne gubitke osim ukoliko ne postoje objektivni razlozi za umanjeње vrijednosti.

Na datum izvještavanja pregledavaju se financijski instrumenti koji se vode po trošku ili amortiziranom kako bi se ustanovilo postojanje objektivnih razloga za umanjeње vrijednosti. Ukoliko postoje takve indikacije, gubitak od umanjeња vrijednosti priznaje se u dobiti ili gubitku kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom, za financijsku imovinu koja se vodi po trošku ili amortiziranom trošku.

Sva financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku individualno se procjenjuje na umanjeње vrijednosti. Kratkoročna stanja se ne diskontiraju.

Ako se u narednom razdoblju iznos gubitka od umanjeња vrijednosti koji je priznat za određenu financijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku smanji i smanjenje se može objektivno povezati s događajem nastalim nakon smanjenja, smanjenje se poništava kroz dobit ili gubitak.

Prestanak priznavanja

Fond prestaje priznavati financijsku imovinu kada ugovorna prava na novčane tokove od te financijske imovine isteknu ili u slučaju prijenosa financijske imovine, kada taj prijenos udovoljava uvjetima prestanka priznavanja u skladu s MSFI 9: *Financijski instrumenti*. Fond primjenjuje metodu ponderiranog prosječnog troška za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka kod prestanka priznavanja. Financijska obveza prestaje se priznavati kada je ugovorna obveza podmirena, otkazana ili kada istekne.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Netiranje financijskih instrumenata

Financijska imovina i obveze se netiraju te u izvještaju o financijskom položaju iskazuju u neto iznosu, samo u slučaju kada postoji zakonski provedivo pravo na prijeboj priznatih iznosa i postoji namjera namire na neto principu ili se realizacija imovine i podmirenje obveza odvija istovremeno.

Prihodi i rashodi se iskazuju u neto iznosu samo za dobitke i gubitke od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te dobitke i gubitke od tečajnih razlika.

Specifični instrumenti

Novčana sredstva

Novčana sredstva obuhvaćaju žiro račune kod banaka.

Ugovor o reotkupu i ugovor o ponovnoj prodaji

Fond ulazi u poslove kupnje i prodaje vrijednosnica u sklopu ugovora o ponovnoj prodaji ili reotkupu suštinski jednakih vrijednosnica na određeni datum u budućnosti po fiksnoj cijeni. Ulaganja koja su kupljena s obvezom ponovne prodaje u budućnosti ne priznaju se u izvještaju o financijskom položaju. Izdaci temeljem tih ugovora priznaju se kao financijska imovina po amortiziranom trošku. Ta je financijska imovina prikazana kao osigurana odgovarajućom vrijednosnicom. Ulaganja prodana temeljem ugovora o reotkupu i nadalje se priznaju u izvještaju o financijskom položaju i iskazuju u skladu s računovodstvenom politikom za predmetnu financijsku imovinu, po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti, kako je prikladno. Primici od prodaje vrijednosnica prikazuju se kao obveze i vode se po amortiziranom trošku.

Kamata prihodovana temeljem ugovora o ponovnoj prodaji i kamata proizašla iz ugovora o reotkupu priznaje se kao prihod ili rashod od kamata kroz cijelo razdoblje trajanja svakog pojedinog ugovora, primjenom metode efektivne kamatne stope.

Člankom 13. Uredbe (EU) Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenog 2015. o transparentnosti transakcija financiranja vrijednosnih papira i ponovne uporabe te o izmjeni Uredbe (EU) br 648/2012 propisana je obveza društvima za upravljanje da objavljuju informacije o uporabi transakcija financiranja vrijednosnih papira i ugovora o razmjeni ukupnog prinosa. U izvještajnom razdoblju Fond nije imao takvih transakcija.

Porezi

U skladu s trenutno primjenjivim hrvatskim poreznim zakonima, dobit Fonda ne podliježe porezu na dobit.

Otkupivi udjeli

Fond izdaje udjele koji su otkupljivi kad se ispune Zakonom određeni uvjeti i klasificiraju se u financijske obveze u skladu s Dodatkom MRS-a 32 *Financijski instrumenti: Prezentiranje*.

Raspodjela rezultata Fonda

Cjelokupna dobit ili gubitak se reinvestira u Fond. Dobit ili gubitak Fonda sadržani su u cijeni jednog udjela, a vlasnik udjela realizira vrijednost držanja udjela na način da djelomično ili u potpunosti proda svoje udjele u Fondu sukladno odredbama Prospekta.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

4 Računovodstvene procjene i prosudbe

Ove objave nadopunjuju Bilješku 13.: *Financijski instrumenti i povezani rizici*.

Društvo za upravljanje donosi procjene i prosudbe vezane uz budućnost. Navedene računovodstvene procjene i prosudbe će, po definiciji, rijetko odgovarati stvarnim rezultatima. Procjene i prosudbe koje nose znatan rizik mogućih značajnih usklada knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj poslovnoj godini, opisane su u nastavku.

Glavni izvori neizvjesnosti vezani za procjene

Gubici od umanjenja vrijednosti

Potreba za umanjem vrijednosti imovine koja se vodi po amortiziranom trošku procjenjuje se kako je opisano u Bilješci 3.: *Umanjenje vrijednosti financijske imovine*. Umanjenje vrijednosti za pojedinačne izloženosti temelji se na najboljoj procjeni rukovodstva o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih primitaka. Pri procjeni tih novčanih primitaka, rukovodstvo procjenjuje financijski položaj dužnika i neto nadoknadivu vrijednost instrumenata osiguranja. Uprava Društva za upravljanje smatra da je financijska imovina po amortiziranom trošku na datum izvještavanja iskazana po njihovoj nadoknadivoj vrijednosti.

Regulatorni zahtjevi

Agencija je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Fonda i može zahtijevati promijene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u skladu s odgovarajućim propisima.

Ključne računovodstvene prosudbe u primjeni računovodstvenih politika

Klasifikacija financijske imovine i obveza

Sukladno Pravilniku Agencije, Društvo za upravljanje je u svojim računovodstvenim politikama definiralo poslovne modele sukladno poslovnim ciljevima i strategiji ulaganja Fonda.

Društvo je, u skladu s propisima Agencije te uvjetima navedenim u bilješci 3 - *Značajne računovodstvene politike - Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka*, početno rasporedilo sva svoja ulaganja u portfelj FVRDIG.

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Dio financijskih instrumenata Fonda mjeri se po fer vrijednosti i obično je moguće utvrditi njihovu fer vrijednost unutar razumnog raspona procjena.

Za financijske instrumente Fonda, koji se mjere po fer vrijednosti, kotirane cijene su direktno dostupne. Međutim, fer vrijednost određenih financijskih instrumenata, na primjer „over-the-counter“ derivativa ili vrijednosnica koje ne kotiraju, određuje se primjenom tehnika procjene, uključujući pozivanje na sadašnju fer vrijednost ostalih suštinski sličnih instrumenata (podložno odgovarajućim usklađenjima).

Procjene fer vrijednosti provode se u određenom vremenskom trenutku na temelju tržišnih uvjeta i informacija o financijskom instrumentu. Ove su procjene po prirodi subjektivne i uključuju neizvjesnosti i pitanja koja značajno ovise o prosudbi, poput kamatnih stopa, promjenjivosti i procijenjenim novčanim tokovima te se stoga, ne mogu utvrditi s potpunom preciznošću. Fond mjeri fer vrijednost temeljem hijerarhije fer vrijednosti koja je objašnjena u Bilješci 14.: *Fer vrijednost*.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

5 Neto dobiti/(gubici) po financijskoj imovini po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Fond posluje i ulaže na domaćem i stranom tržištu. Neto dobiti i gubici po financijskoj imovini namijenjenoj trgovanju uključuju nerealizirane i realizirane iznose te efekt promjene tečajeva stranih valuta. Dobici i gubici realiziraju se kod prodaje financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i izračunavaju se primjenom metode ponderiranog prosječnog troška. Realizirani dobiti i gubici predstavljaju razliku između cijene prodaje i prosječnog troška ulaganja u financijske instrumente koji su kupljeni i prodani tijekom godine. Realizirani dobiti i gubici uključuju i razliku između tečaja na datum prodaje i tečaja na datum kupnje za financijske instrumente koji su kupljeni i prodani tijekom godine. Nerealizirani dobiti i gubici predstavljaju razliku između prosječnog troška ulaganja i fer vrijednosti financijskih instrumenata na kraju godine za financijske instrumente koji su kupljeni tijekom godine, i promjene u fer vrijednosti financijskih instrumenata koji su u posjedu na kraju tekuće.

2019.	Neto realizirana dobit/(gubitak) kn	Neto nerealizirana dobit/(gubitak) kn	Ukupno kn
Obveznice Republike Hrvatske	0	(21.281)	(21.281)
Obveznice stranih država	0	411.339	411.339
Ukupno efekt promjene po fer vrijednosti	0	390.058	390.058
Efekti promjene nerealiziranih tečajeva stranih valuta			1.380.269
Ukupno			1.770.327
2018.	Neto realizirana dobit/(gubitak) kn	Neto nerealizirana dobit/(gubitak) kn	Ukupno kn
Obveznice Republike Hrvatske	0	(3.209)	(3.209)
Obveznice stranih država	0	122.540	122.540
Ukupno efekt promjene po fer vrijednosti	0	119.331	119.331
Efekti promjene nerealiziranih tečajeva stranih valuta			(25.732)
Ukupno			93.599

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

6 Prihodi od kamata

	31. prosinca 2019. kn	31. prosinca 2018. kn
Žiro računi kod banaka	10.998	19.211
Dužničke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	2.729.536	362.411
Ukupno	2.740.534	381.622

7 Rashodi s osnova odnosa s društvom za upravljanje

Društvo za upravljanje prima naknadu za upravljanje u iznosu od 1,50% godišnje (od 05. prosinca 2018. godine do 04. lipnja 2019. godine 1%) od ukupne dnevne vrijednosti imovine vlasnika udjela Fonda, umanjene za financijske obveze i ulaganja u drugi fond pod upravljanjem Društva za upravljanje. Naknada se obračunava dnevno, a isplaćuje mjesečno.

Prema Zakonu svako društvo za upravljanje treba na kraju godišnjeg obračuna objaviti maksimalnu ukupnu naknadu za upravljanje koja je bila naplaćena Fondu te drugim fondovima u koje je Fond uložio, izražena u postotku imovine fonda koji je uložio u udjele ili dionice drugog investicijskog fonda i to za sva ulaganja u udjele ili dionice investicijskih fondova ako su takva ulaganja, na godišnjoj razini, imala udio veći od 20% prosječne godišnje neto vrijednosti imovine UCITS fonda.

U 2019. godini niti jedno ulaganje u udjele drugih investicijskih fondova na dnevnoj razini nije prelazilo 20% neto imovine Fonda. Također, niti jedno ulaganje u udjele drugih investicijskih fondova na godišnjoj razini nije prelazilo 20% prosječne godišnje neto imovine Fonda.

8 Naknada depozitaru

Depozitar prima naknadu za poslove skrbništva u iznosu od 0,10% (2018.: 0,13%) godišnje od ukupne dnevne vrijednosti imovine vlasnika udjela Fonda umanjene za financijske obveze i ulaganja u drugi fond pod upravljanjem Društva za upravljanje. Naknada se obračunava dnevno, a isplaćuje mjesečno.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

9 Transakcijski troškovi i ostali dozvoljeni troškovi

	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2018.
	kn	kn
Transakcijski troškovi	3.630	2.521
Ostali dozvoljeni troškovi UCITS fonda	25.741	28.645
- Ostali troškovi određeni posebnim zakonima (troškovi Agencije)	16.455	2.384
- Naknade i pristojbe plative Agenciji u vezi izdavanja odobrenja	0	17.000
- Troškovi revizije	9.286	9.261
Ukupno	<u>29.371</u>	<u>31.166</u>

U skladu s odlukom, Agencija je u 2019. godini primala naknadu u iznosu od 0,03% godišnje (2018.: 0,03%) od ukupne vrijednosti imovine vlasnika udjela Fonda. Naknada se, sukladno odluci Agencije, obračunavala dnevno tijekom razdoblja izvještavanja, a isplaćivala mjesečno.

10 Novčana sredstva

	31. prosinca 2019. kn	31. prosinca 2018. kn
Žiro računi kod depozitne banke		
- denominirani u kunama	5.524	22.706
- denominirani u američkim dolarima	190.964	1.594.662
Ukupno	<u>196.488</u>	<u>1.617.368</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

11 Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

	31. prosinca 2019. kn	31. prosinca 2018. kn
Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti:		
- Državne obveznice - <i>domaće</i>	15.310.130	17.093.884
- Državne obveznice - <i>strane</i>	35.458.369	33.394.694
Instrumenti tržišta novca:		
- Državne obveznice - <i>domaće</i>	4.806.447	0
Ukupno	55.574.946	50.488.578

12 Ostale obveze

	31. prosinca 2019. Kn	31. prosinca 2018. Kn
Obveze za naknadu za usluge revizije	9.308	9.272
Ostale obveze	1.431	18.331
Ukupno	10.739	27.603

13 Financijski instrumenti i povezani rizici

Fond je izložen financijskim rizicima povezanim s financijskim instrumentima i tržištima na kojima ulaže. Najznačajnije vrste financijskog rizika kojima je Fond izložen su tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti. Strukturu imovine i povezane rizike određuje i nadzire Društvo kako bi se ostvarili ciljevi ulaganja Fonda.

Strategijom ulaganja nastoji se postići cilj Fonda: ostvarivanje ciljanog prinosa od 6% u USD u periodu od tri (3) godine (ciljana cijena 106 USD; 1,96% prosječni godišnji prinos).

Cilj se nastoji postići ulaganjem preko 51% neto imovine Fonda u državne obveznice, pri čemu u posljednjih 18 mjeseci do dospijea Fonda udio instrumenata tržišta novca i depozita može biti veći od 49% neto imovine Fonda.

Fond je osnovan na određeno vrijeme. Datum prestanka tj. datum dospijea Fonda je 1. listopada 2021. godine.

U prvih 18 mjeseci rada Fonda udio državnih obveznica čije je preostalo vrijeme dospijea veće od 397 dana bit će preko 51% neto imovine Fonda, dok će udio imovine Fonda uložene u instrumente tržišta novca i depozite biti manji od 49% neto imovine Fonda. Fond ulaže u:

- obveznice i instrumente tržišta novca izdavatelja Republika Hrvatska, članice EU i Sjedinjene Američke Države,
- depozite kreditnih institucija sa sjedištem u EU.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

13 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Ukupno ulaganje u financijske instrumente pojedinih izdavatelja: Republika Hrvatska i Sjedinjene Američke Države za koje je Fond dobio odobrenje Agencije, može biti veće od 35% neto vrijednosti imovine Fonda.

Fondu je dozvoljeno ulagati u financijske instrumente onih izdavatelja čija kreditna sposobnost nije manja od kreditne sposobnosti Republike Hrvatske.

Financijske izvedenice koriste se u svrhu zaštite imovine fonda od tržišnog rizika i u svrhu postizanja investicijskih ciljeva fonda.

Repo ugovori se koriste u svrhu kratkoročnog financiranja, kako bi se prevladala potreba za likvidnim sredstvima u slučaju isplate udjelničarima, te u svrhu generiranja dodatnog učinka financijske poluge.

Ukupna izloženost

Ukupnu izloženost fondova Društvo izračunava kao dodatnu izloženost fonda i učinak financijske poluge koju je fond generirao korištenjem izvedenica, uključujući ugrađene izvedenice, a koji ne smiju prekoračiti ukupnu neto vrijednost imovine UCITS fonda (max 100% NAV-a).

Ukupnu izloženost Društvo izračunava jednom dnevno metodom izloženosti utemeljenoj na obvezama (*commitment approach*). Društvo je procijenilo da izabrana metoda mjerenja ukupne izloženosti odgovarajuće obuhvaća tržišni rizik s obzirom da fond ne koristi kompleksne strategije upravljanja, niti ulaže u složene nelinearne izvedenice.

Za izračun ukupne izloženosti svaka pozicija u izvedenicama pretvara se u tržišnu vrijednost pripadajuće pozicije u temeljnoj imovini te izvedenice, pri čemu i kratka i duga pozicija povećavaju ukupnu izloženost.

Izvedenice koje generiraju poziciju u temeljnoj imovini suprotnoj poziciji u identičnoj imovini fonda ne uključuju se u izračun. Valutni forward ugovori i valutni swap ugovori ne povećavaju ukupnu izloženost kada se koriste u svrhu zaštite od valutnog rizika, odnosno kada se duga/kratka pozicija u određenoj valuti netira sa kratkom/dugom pozicijom u istoj valuti.

Fond koristi repo pasivne ugovore s ciljem generiranja dodatnog učinka financijske poluge te u svrhu likvidnosti. Izloženost kreirana kroz repo ugovore uključuje se u izračun ukupne izloženosti.

Na datum izvještavanja fond nije imao otvorene pozicije u izvedenicama i repo ugovorima koje bi kreirale dodatnu izloženost.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će promjene tržišnih cijena - npr. kamatne stope, tečajevi stranih valuta, cijene vlasničkih vrijednosnih papira i kreditne sposobnosti izdavatelja - utjecati na prihod Fonda ili fer vrijednost njegovih financijskih instrumenata.

Valutni rizik

Valutni rizik je vrsta tržišnog rizika, a predstavlja rizik promjene vrijednosti ulaganja imovine uslijed promjene tečaja valute imovine u odnosu na valutu u kojoj se mjeri prinos na ulaganje. Promjena tečaja utječe na promjenu vrijednosti imovine. Tečajevi valuta mogu značajno oscilirati u kratkom vremenskom periodu. Općenito, na tečajeve valuta utječu ponuda i potražnja na tržištu valuta, razine kamatnih stopa, kao i intervencije centralnih banaka i vlada.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

13 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Valutni rizik (nastavak)

Valutnom riziku su izložene sve vrste imovine u Fondu (financijski instrumenti, depoziti, novčana sredstva) koje su denominirane u valutama različitim od USD – valute u kojoj se mjeri prinos na ulaganje u Fondu. Utjecaj rizika tečaja na Fond Društvo kontrolira mjerenjem valutne izloženosti. Društvo za upravljanje valutnim rizikom koristi financijske izvedenice kojima je temeljna imovina devizni tečaj ili valuta.

Neto otvorene pozicije u stranim valutama izražene u kunama i u % neto imovine fonda prikazane su u donjoj tablici:

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	kn	% NAV	kn	% NAV
Kuna	(73.254)	(0,13)	(48.047)	(0,09)
Euro	(9.308)	(0,02)	(9.272)	(0,02)
Ukupno	(82.562)	(0,15)	(57.319)	(0,11)

U donjoj tablici je prikazan učinak slabljenja stranih valuta u odnosu na USD za 5%.

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	kn	% NAV	kn	% NAV
Kuna	3.663	0,01	2.402	0,00
Euro	465	0,00	464	0,00
Ukupno	4.128	0,01	2.866	0,00

Jačanje stranih valuta u odnosu na USD rezultiralo bi jednakim, ali suprotnim učinkom na Fond.

Procjena ne uzima u obzir eventualne korelacije tečajeva, te pretpostavlja da sve ostale varijable, osobito kamatne stope, ostaju konstantne.

Analiza osjetljivosti nije reprezentativna za cijelo izvještajno razdoblje jer valutna izloženost na kraju godine ne odražava izloženost tijekom godine. Valutna izloženost Fonda stranim valutama mijenjala se tijekom godine ovisno o promjenama tačaja valuta te očekivanjima fond menagera.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je vrsta tržišnog rizika, a predstavlja rizik promjene vrijednosti imovine uslijed promjene kamatnih stopa. Kamatnom riziku Fond može biti izložen direktno kroz ulaganja u obveznice, instrumente tržišta novca, novčana sredstva kod banaka i depozite, te repo poslove. Indirektno izlaganje kamatnom riziku Fond može postići kroz financijske izvedenice kojima su kamatne stope temeljena imovina te ulaganja u udjele drugih fondova koji ulažu u kamatonosne financijske instrumente.

Društvo rizikom kamatnih stopa upravlja diversifikacijom (raspodjelom) ulaganja u instrumente različitih dospijeća te ograničavanjem i praćenjem duracije.

Fond je kamatnom riziku izložen najznačajnije kroz ulaganje u obveznice klasificirane kao financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Promjena tržišnih kamatnih stopa utječe na promjenu vrijednosti obveznica koje se vrednuju po fer vrijednosti. Za obveznice i instrumente tržišta novca koji se vrednuju po efektivnoj kamatnoj stopi promjena tržišnih kamatnih stopa može imati utjecaj prilikom naknadne kupnje ili prodaje instrumenta.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

13 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Kamatni rizik (nastavak)

Izloženost fonda prema obveznicama izražene u kunama i u % neto imovine fonda prikazane su u donjoj tablici:

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	kn	% NAV	kn	% NAV
Obveznice	55.574.946	99,80	50.488.578	97,01

Osjetljivost promjene cijene financijskog instrumenta na promjene kamatnih stopa mjeri se duracijom, pri čemu veća duracija odgovara većoj osjetljivosti na kamatni rizik. Duracija portfelja označava približnu postotnu promjenu vrijednosti portfelja ako se kamatne stope promijene za 100 baznih bodova, odnosno 1%. Duracija portfelja dužničkih vrijednosnih papira (obveznica) i instrumenata tržišta novca na dan 31. prosinca 2019. godine iznosi 1,4 (31. prosinca 2018: 2,4)

Analiza osjetljivosti portfelja obveznica koje se vrednuju po fer prikazuje utjecaj porasta tržišnih kamatnih stopa za 0,5 postotnog boda (isti rast za sva dospijeća) na fond u kunama i % neto vrijednosti imovine fonda.

	31.12.2019.		31.12.2018.	
	kn	% NAV	kn	% NAV
Učinak porasta kamatnih stopa za 0,50% na Fond	(400.846)	(0,72)	(595.052)	(1,14)

Pad kamatnih stopa za 0,50% rezultiralo bi jednakim, ali suprotnim učinkom na Fond.

Cjenovni rizik

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena (osim onih koje proizlaze iz kamatnog ili valutnog rizika) bilo da su iste uzrokovane faktorima specifičnim za određeno ulaganje, njegovog izdavatelja ili faktore koji utječu na sve instrumente kojima se trguje na tržištu. Fond može biti izložen cjenovnom riziku kroz ulaganja u obveznice i financijske izvedenice.

Utjecaj cjenovnog rizika Društvo za upravljanje umanjuje kreiranjem diverzificiranog portfelja instrumenata na različitim tržištima.

U donjoj tablici prikazan je učinak pada cijena financijskih instrumenta za 5%, pri čemu su sve ostale varijable ostale konstantne, na Fond.

	31.12.2019		31.12.2018	
	kn	% NAV	kn	% NAV
Učinak pada cijena financijskih instrumenta za 5% na Fond	(2.734.862)	(4,91)	(2.485.801)	(4,78)

Porast cijena financijskih instrumenta 5% rezultiralo bi jednakim, ali suprotnim učinkom na Fond.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

13 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da stranka financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Fondu u trenutku njihova dospijeca. Neispunjavanje obveza od strane stranke ugrozilo bi likvidnost Fonda i smanjilo vrijednost njegove imovine. Kreditna izloženost Fonda na datum izvještavanja od financijskih instrumenata koji se drže za trgovanje se odražava kroz njihovu pozitivnu fer vrijednost, kako je prikazano u izvještaju o financijskom položaju.

Rizik da druga strana unutar derivativnog ili drugog instrumenta za trgovanje neće ispuniti svoje obveze, redovno se prati. Pri praćenju kreditnog rizika, posebna je pažnja posvećena trgovanju instrumentima s pozitivnom fer vrijednošću. Također, Fond umanjuje svoju izloženost kreditnom riziku praćenjem izloženosti i analizom kreditne sposobnosti druge strane i tržišne vrijednosti kolaterala položenih u korist Fonda.

Rizik koji proizlazi iz transakcija s vrijednosnim papirima odnosi se na transakcije koje trebaju biti podmirene. Kreditni rizik koji proizlazi iz nenamirenih transakcija prodaje vrijednosnica smatra se malim s obzirom na kratko razdoblje namire.

Društvo za upravljanje periodično provodi analizu kreditne sposobnosti drugih ugovornih strana – domaćih kreditnih institucija (banaka), koristeći javno dostupne financijske pokazatelje, informacije dostupne u medijima, kreditne ocjene Grupe, kreditne ocjene priznatih rejting agencije, te ostale relevantne dostupne tržišne informacije. Društvo za upravljanje rizik druge ugovorne strane kontrolira mjerama smanjivanja ili izbjegavanja ugovaranja transakcija s drugim ugovornim stranama čija ocjena kreditne sposobnosti nije prihvatljiva.

Društvo za upravljanje dnevno izračunava i prati rizik druge ugovorne strane koji proizlazi iz neuvrštenih (OTC) izvedenica te iz tehnika učinkovitog upravljanja portfeljem. Fond sklapa ugovore o neuvrštenim (OTC) izvedenicama i ugovore o ponovnoj kupnji s kreditnim institucijama. Rizik druge ugovorne strane Društvo za upravljanje računa kao pozitivnu tržišnu vrijednost ugovora, te primjenjuje ograničenje 10% neto vrijednosti imovine Fonda.

Za ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana, Društvo primjenjuje tehniku smanjenja rizika - razmjenu varijacijskog iznosa nadoknade (varijacijska marža).

Društvo za upravljanje dnevno izračunava i prati koncentraciju u izdavatelju odnosno drugoj ugovornoj strani te primjenjuje ograničenje 20% neto vrijednosti imovine Fonda.

Fond ulaže u državne dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca. Društvo za upravljanje periodično provodi internu analizu kreditne sposobnosti izdavatelja.

Na dan 31. prosinca 2019. godine sljedeća financijska imovina bila je izložena kreditnom riziku: ulaganja u dužničke vrijednosne papire, novčana sredstva kod banaka, te ostala imovina.

Tablica prikazuje maksimalni gubitak u kunama koji bi bio ostvaren na datum izvještavanja da stranke u potpunosti nisu u mogućnosti ispuniti svoje ugovorene obveze:

	31.12.2019.	31.12.2018.
Novčana sredstva	196.488	1.617.368
Obveznice	55.574.946	50.488.578
Ostala imovina	687	19.185
Ukupno	55.772.121	52.125.131

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

13 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni rizik Fonda značajno je koncentriran u kreditnom riziku izdavatelja Republike Hrvatske, Poljske, Rumunjske i kreditnom riziku hrvatskog bankarskog sektora.

Kreditni rizik dužničkih vrijednosnih papira se odnosi se u najvećem dijelu na ulaganja u strane dužničke vrijednosne papire.

Kreditni rizik koji se javlja depozita i novčanih sredstava kod banaka i valutnih zamjena odnosi se na rizik domaćih podružnica stranih banaka te domaćih banaka.

Kreditna kvaliteta portfelja dužničkih vrijednosnih papira u Fondu prikazana je s obzirom na kreditni rejting prema agenciji Standard&Poor's:

	31.12.2019	31.12.2018
BBB- i viši	100%	66%
BB+ i niži	0%	34%
Bez ratinga	0%	0%
	100%	100%

Fond ne posjeduje instrumente osiguranja naplate potraživanja.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Fond neće moći dospjele financijske obveze podmiriti u cijelosti ili će ih podmiriti ali uz uvjete koji su materijalno nepovoljni za fond. Rizik likvidnosti za Fond proizlazi iz zahtjeva za otkupom ulagatelja i likvidnosti financijskih instrumenta u koje Fond ulaže. Rizik likvidnosti uključuje rizik nemogućnosti prodaje imovine po razumnoj cijeni i u prikladnom vremenskom roku.

Ulagatelji mogu u svakom trenutku zahtijevati isplatu udjela iz imovine Fonda. Stoga fond ulaže pretežito u likvidne financijske instrumente za koje se očekuje da se mogu brzo i uz ograničen trošak prodati.

Ugovaranjem transakcija financijskim izvedenicama, Fond se izlaže riziku likvidnosti zbog mogućih obveza plaćanja varijacijske marže (*margin call*).

U sljedećim tablicama prikazano je preostalo razdoblje do ugovornog dospjeća obveza Fonda. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama prema najranijem datumu na koji se od Fonda može zatražiti plaćanje.

31.12.2019	Manje od 1 mjeseca	1 - 3 mjeseca	3 mjeseca - 1 godina	Ukupno
Troškovi i naknade	88.086	0	0	88.086
Obveze za kupnju financijskog instrumenta	0	0	0	0
Varijacijska marža	0	0	0	0
Futures ugovor	0	0	0	0
Repo ugovor	0	0	0	0
Obveze za otkup udjela	0	0	0	0
Obveze po forward/swap ugovorima	0	0	0	0

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

13 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

31.12.2018	Manje od 1 mjeseca	1 - 3 mjeseca	3 mjeseca - 1 godina	Ukupno
Troškovi i naknade	80.025	0	0	80.025
Obveze za kupnju financijskog instrumenta	0	0	0	0
Varijacijska marža	0	0	0	0
Futures ugovor	0	0	0	0
Repo ugovor	0	0	0	0
Obveze za otkup udjela	0	0	0	0
Obveze po forward/swap ugovorima	0	0	0	0

Financijski instrumenti u koje Fond ulaže obuhvaćaju pretežito obveznice i instrumente tržišta novca izdavatelja Republike Hrvatske i drugih država članica Europske Unije, te Sjedinjenih Američkih Država koji se vrednuju po fer vrijednosti. Takvi se instrumenti mogu relativno lako prodati, bilo direktno ili putem ugovora o reotkupu kako bi se zadovoljile potrebe likvidnosti.

Depoziti u bankama dostupni su na zahtjev, te su u slučaju potrebe za likvidnosti mogu raskinuti uz ograničen trošak.

Društvo za upravljanje redovito procjenjuje i rizik likvidnosti imovine Fonda te rizik isplate udjela u Fondu. Za procjenu rizika likvidnosti imovine Društvo za upravljanje koristi javno dostupne podatke o trgovini, naloge za kupnju na uređenom ili drugom tržištu, obvezujuće kotacije na kupnju na neformalnom tržištu i druge karakteristike financijskog instrumenta (mogućnost prijevremenog razročenja). Za procjenu rizika isplate udjela u Fondu Društvo za upravljanje uzima u obzir povijesno kretanje uplata i isplata u Fondu, strukturu i koncentraciju ulagatelja te mogućnost korištenja tehnika učinkovitog upravljanja portfeljem (ugovori o reotkupu).

Na temelju ocjene rizika likvidnosti imovine i rizika isplate udjela, Društvo za upravljanje procjenjuje ukupnu ocjenu likvidnosti Fonda.

Društvo primjenjuje interno ograničenje izloženosti nelikvidnim instrumentima u Fondu, sukladno ukupnoj ocjeni rizika likvidnosti.

Rizik povezan s korištenjem financijskih izvedenica

Terminski valutni ugovori

Fond ulazi u termske ugovore u stranoj valuti kako bi zaštitio cjelokupni portfelj od valutnog rizika i podmirio transakcije u stranoj valuti. Terminski ugovor u stranoj valuti je ugovor između dvije stranke o razmjeni različitih valuta po određenom tečaju na unaprijed dogovoren budući datum.

Terminski ugovori u stranoj valuti rezultiraju izloženošću tržišnom riziku na temelju promjena tečaja strane valute povezane s ugovorenim iznosima. Tržišni rizik se pojavljuje zbog mogućnosti promjena tečaja strane valute. Terminski ugovori rezultiraju kreditnom izloženošću prema strani u ugovoru.

Nominalni iznosi predstavljaju pripadajuće referentne iznose strane valute na kojima se temelje fer vrijednosti terminskih ugovora u stranoj valuti kojima Fond trguje. Dok nominalni iznosi ne predstavljaju sadašnju fer vrijednost i ne ukazuju neophodno na buduće novčane tokove terminskih ugovora u stranoj valuti u posjedu Fonda, pripadajuće promjene cijena, koje proizlaze iz varijabli specificiranim nominalnim iznosima, utječu na fer vrijednost ovih derivativnih financijskih instrumenata.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

13 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Rizik povezan s korištenjem financijskih izvedenica (nastavak)

Futures ugovori

Fond koristi futures ugovore za kreiranje duge izloženosti prema temeljnoj imovini. Temeljna imovina korištenih futuresa su dionički indeksi i kamatne stope. Kupnjom futures ugovora povećava se izloženost Fonda pozitivnim i negativnim promjenama cijene temeljne imovine.

Futures ugovori omogućuju odgođenu isporuku temeljnog instrumenta (fizička isporuka) po ugovorenoj cijeni ili se namiruju u novčanom iznosu (isporuka u novcu) koji ovisi o promjeni vrijednosti temeljne imovine na specifičan budući datum.

Prilikom otvaranja futures ugovora, Fond kod brokera za trgovanje uvrštenim izvedenicama polaže novac u određenom postotku od vrijednosti ugovora (*initial margin*). Naknadno, na dnevnoj razini, Fond brokeru isplaćuje ili zaprima novčani iznos (*variation margin*) ovisno o promjeni tržišne vrijednosti otvorenih futures ugovora. Promjene u tržišnoj vrijednosti na otvorenom futures ugovoru iskazuju se kao promjena u nerealiziranoj dobiti ili gubitku.

Odabrani broker za trgovanje uvrštenim izvedenicama s kojim je Fond sklapao futures ugovore je Raiffeisenbank Austria Zagreb d.d., Zagreb.

Fond može biti izložen riziku da promjena u vrijednosti futures ugovora nije savršeno korelirana s promjenama odnosnog instrumenta. Rizik gubitka za Fond prilikom korištenja duge pozicije futures ugovora je ograničen do nominalnog iznosa futures ugovora.

Fond ugovara standardizirane futures ugovore koji su uvršteni na uređena tržišta. Uređena tržišta (burze) za trgovanje izvedenicama predstavljaju suprotnu stranu za svaki otvoreni futures ugovor, pa se kreditni rizik otvorenih futures ugovora u Fondu odnosi na kreditni rizik uređenog tržišta za trgovanje izvedenicama. S obzirom na dnevno plaćenje *variation* margina, kreditni rizik futures ugovora je vrlo nizak.

U određenim okolnostima, burze za trgovanje izvedenicama mogu uspostaviti dnevna ograničenja na promijene cijene futures ugovora, što može efektivno onemogućiti zatvaranje pozicije.

14 Fer vrijednost

Fer vrijednost se utvrđuje kao cijena koja se može ostvariti prodajom imovine ili platiti za prijenos obveze u redovnoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, ili u njihovom nedostatku, cijena koja se može ostvariti na najpovoljnijem tržištu na kojem Fond ima pristup na datum mjerenja. Većina financijskih instrumenata Fonda se vodi po fer vrijednosti na datum izvještavanja te se njihova fer vrijednost obično može pouzdano odrediti unutar razumnog raspona procjena. Za određene druge financijske instrumente, plasmane kod banaka, obveze prema dobavljačima i obračunate troškove, knjigovodstvena vrijednost približno je jednaka fer vrijednosti zbog neposrednog ili kratkoročnog dospijanja ovih financijskih instrumenata.

Društvo za upravljanje smatra da je knjigovodstvena vrijednost ukupne financijske imovine i financijskih obveza Fonda na datum izvještavanja približno jednaka njihovoj fer vrijednosti.

Procjena fer vrijednosti

Glavne metode i pretpostavke za procjenu fer vrijednosti financijskih instrumenata su opisane u Bilješci 3.: *Značajne računovodstvene politike*.

Na dan 31. prosinca 2019. godine knjigovodstvena vrijednost nederivativnih financijskih instrumenata čija se fer vrijednost mogla pouzdano izmjeriti na temelju njihovih trgovanja i rezultirajućih cijena je iznosila 55.574.946 kuna (31.12.2018.: 50.488.578 kuna).

Novčana sredstva, ostala imovina i ostale obveze iskazani su po amortiziranom trošku tih instrumenata koji je približno jednak njihovoj fer vrijednosti zbog njihovog kratkoročnog dospijanja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

14 Fer vrijednost (nastavak)

Određivanje fer vrijednosti i hijerarhije

Fond određuje hijerarhije fer vrijednosti financijskih instrumenata kako je prikazano u nastavku:

Razina 1: kotirane cijene na aktivnim tržištima za imovinu i obveze.

Razina 2: usporedba fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti ili primjene drugih tehnika procjene koje se temelje na vidljivim inputima.

Razina 3: primjena tehnike procjene kod koje se podaci koji utječu na utvrđenu fer vrijednost financijskih instrumenata ne temelje na vidljivim tržišnim podacima.

Na dan 31. prosinca 2019. godine financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka mjeri se kroz sljedeće razine:

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
31. prosinca 2019.	kn	kn	kn	kn
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Dužničke vrijednosnice	55.574.946	0	0	55.574.946
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
Ukupno	55.574.946	0	0	55.574.946
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
31. prosinca 2018.	kn	kn	kn	kn
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Dužničke vrijednosnice	50.488.578	0	0	50.488.578
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
Ukupno	50.488.578	0	0	50.488.578
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>

Tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo prijelaza između razina.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

15 Transakcije s povezanim strankama

Većinu udjela Fonda drže hrvatski investitori. Društvo za upravljanje smatra da je Fond neposredno povezana osoba sa svojim glavnim udjelnicima, Društvom za upravljanje te matičnim društvom društva za upravljanje Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, ostalim investicijskim fondovima upravljanim od Društva za upravljanje, krajnjim matičnim društvom društva za upravljanje Raiffeisen Bank International AG („RBI“), sa sjedištem u Austriji, ostalim članicama Raiffeisen grupe, članovima Nadzornog odbora i Uprave Društva za upravljanje te ostalim izvršnim poslovođstvom Društva za upravljanje (u nastavku „ključno rukovodstvo Društva za upravljanje“), članovima uže obitelji ključnog rukovodstva, zajednički kontroliranim društvima ili društvima pod značajnim utjecajem putem članova Uprave Društva za upravljanje i članova njihovih užih obitelji.

a) Ključne transakcije s neposredno povezanim osobama

Fond je obavljao transakcije s Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb i ostalim članicama Raiffeisen Grupe. Matična banka društva za upravljanje pruža Fondu uslugu depozitara, kako je prikazano u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti te Bilješci 8.: *Naknada depozitaru*.

Fond drži sredstva na žiro računu kod Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb.

Ulazna naknada u iznosu od 5% naplaćuje se na uplatu u Fond u valuti uplate i odbija od iznosa uplate. Izlazna naknada u iznosu od 5% naplaćuje se na iznose povlačenja prije dana dospijeca Fonda. Ulagateljima koji sredstva drže do dospijeca Fonda neće se naplatiti izlazna naknada.

Na dan 31. prosinca 2019. godine Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb i članice Raiffeisen Grupe nisu imale otkupivih udjela u Fondu (31. prosinca 2018.: nula kuna).

Na dan 31. prosinca 2019. godine Uprava i Nadzorni odbor Društva za upravljanje su imali 313 otkupivih udjela (31. prosinca 2018.: 313 otkupivih udjela) u Fondu u vrijednosti od 218.667 kuna (31. prosinca 2018.: 203.777 kuna) što čini 0,39% (31. prosinca 2018.: 0,39%) neto imovine Fonda na taj dan.

Za 2019. godinu, trošak revizije iznosio je 9.286 kuna (2018.: 9.261 kunu) kako je prikazano u Bilješci 9.: *Transakcijski troškovi i ostali dozvoljeni troškovi*, a obveze za naknadu za usluge revizije iznosile su na dan 31. prosinca 2019. godine 9.308 kuna (31. prosinca 2018.: 9.272 kune) kako je prikazano u Bilješci 12.: *Ostale obveze*.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

15 Transakcije s povezanim strankama (nastavak)

b) Iznosi koji proizlaze iz transakcija s neposredno povezanim osobama

2019.	Imovina kn	Obveze kn	Prihodi kn	Rashodi kn
Društvo za upravljanje				
Raiffeisen Invest d.o.o. za upravljanje UCITS fondovima	0	72.577	0	708.507
Matično društvo Društva za upravljanje i depozitna banka				
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb	196.488	4.770	358.108	368.453
Ukupno	196.488	77.347	358.108	1.076.960
2018.	Imovina kn	Obveze kn	Prihodi kn	Rashodi kn
Društvo za upravljanje				
Raiffeisen Invest d.o.o. za upravljanje UCITS fondovima	0	47.940	0	96.633
Matično društvo Društva za upravljanje i depozitna banka				
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb	1.636.553	4.482	1.386.938	1.127.954
Ukupno	1.636.553	52.422	1.386.938	1.224.587

c) Politika primitaka

Izračun primitaka

Fiksni primici

Fiksni primitak je unaprijed određen, nije diskrecijski, transparentan je zaposlenicima i postavljen na predefiniran i objektivan način. Trajni je, što znači da je vezan za trajanje specifične uloge te organizacijske odgovornost

Varijabilni primici

Varijabilni primici mogu sadržavati:

- kratkoročne primitke - za učinak do 1 godine praćeno na lokalnoj razini, individualnoj razini koristeći kvantitativne i kvalitativne kriterije;
- srednjoročni/dugoročni primitak za učinak do 5 godina na temelju srednjoročnih i dugoročnih mjera.
- praćenje učinka je osnova za sve modele varijabilnih primitaka

Na razini Društva za upravljanje i Raiffeisen Grupe, financijske mjere za varijabilne primitke obuhvaćaju dobit Društva za upravljanje, dobit prilagođenu rizicima (Risk-adjusted profit) i troškove kapitala. Mjere za praćenje učinka za zaposlenike uključene u kontrolne funkcije trebaju odražavati specifične zahtjeve za te funkcije.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

15 Transakcije s povezanim strankama (nastavak)

c) Politika primitaka (nastavak)

Varijabilni primici (nastavak)

Preduvjet za varijabilne primitke je standardni sustav praćenja učinka i postavljanje ciljeva za poticajne sheme radi jasnog praćenja učinka i rezultata, a sve prema Odlukama Nadzornog odbora i Uprave Društva za upravljanje.

Rezultati su definirani kroz financijske i nefinancijske mjere/ciljeve. Ti ciljevi mogu biti na grupnom (RBA), lokalnom (Društvo za upravljanje), timskom i individualnom nivou. Ciljevi mogu biti kvalitativne i kvantitativne prirode. Mjere praćenja učinka za funkcije kontrole rizika, funkcije usklađenosti i funkcije unutarnje revizije moraju odražavati specifične zahtjeve za te funkcije. Bonusi zaposlenika trebaju biti povezani uz individualni i timski doprinos ukupnom uspjehu Društva za upravljanje i/ili RBA. U principu bonusi se trebaju smanjiti u slučaju značajno narušene uspješnosti Društva za upravljanje, RBA, direkcije ili odjela.

Pregled primitaka

Sukladno članku 205. Zakona Društvo za upravljanje dužno je objaviti ukupan iznos varijabilnih i fiksnih primitaka za sve radnike Društva te podatak o ukupnim primicima raščlanjen na kategorije radnika prema članku 59. stavku 2. i 3. Zakona.

Društvo za upravljanje je u 2019. godini isplatilo na ime ukupnih primitaka 4.538.404 kuna (2018.: 4.791.239 kuna). Pri tome se isplaćeni iznos od 4.341.512 kuna (2018.: 4.390.859 kuna) odnosio na fiksne primitke. Od navedenog iznosa fiksnih primitaka iznos od 12.791 kuna (2018.: 10.734 kuna) se odnosi na iznos isplaćen u naravi, a ostatak je bio u novcu. Istovremeno, Društvo za upravljanje je na ime varijabilnih primitaka tijekom 2019. godine isplatilo iznos od 196.892 kuna (2018.: 400.380 kuna) u novcu. Navedeni podaci o ukupnim primicima odnose se na 21 djelatnika Društva za upravljanje (2018.: 21 djelatnika). Broj korisnika ukupnih fiksnih primitaka isplaćenih tijekom 2019. godine u naravi odnosi se na 2 djelatnika (2018.: 2 djelatnika) Društva za upravljanje, a broj korisnika ukupnih varijabilnih primitaka isplaćenih tijekom 2019. godine odnosi se na 4 djelatnika (2018.: 4 djelatnika).

Od gore spomenutih isplaćenih fiksnih i varijabilnih primitaka 1.277.595 kuna (2018.: 1.620.617 kuna) ukupnih primitaka odnosi se na više rukovodstvo, 819.318 kuna (2018.: 963.907 kuna) ukupnih primitaka odnosi se na osobe koje preuzimaju rizik, 855.696 kuna (2018.: 783.446 kuna) ukupnih primitaka odnosi se na kontrolne funkcije, 385.349 kuna (2018.: 571.832 kuna) ukupnih primitaka odnosi se na radnike čiji primici spadaju u platni razred višeg rukovodstva i osoba koje preuzimaju rizik te 1.200.446 kuna (2018.: 851.436 kuna) na ostale djelatnike Društva za upravljanje. Uprava Društva za upravljanje donosi Politiku primitaka uz suglasnost Nadzornog odbora te je odgovorna za njenu provedbu. Navedeni primici odnose se na ukupno na 10 djelatnika (2018.: 11 djelatnika) Društva za upravljanje, od čega 2 iz kategorije višeg rukovodstva (2018.: 2 djelatnika), 3 iz kategorije osoba koje preuzimaju rizik (2018.: 3 djelatnika), 3 iz kategorije kontrolne funkcije (2018.: 4 djelatnika) i 2 djelatnika (2018.: 2 djelatnika) iz kategorije radnike čiji primici spadaju u platni razred višeg rukovodstva i osoba koje preuzimaju rizik.

Nadzorni odbor Društva za upravljanje donosi i nadzire implementaciju temeljnih načela politike primitaka, koja načela je dužan najmanje jednom godišnje preispitati. U listopadu 2019. godine ažurirana je Politika primitaka u kojoj nije bilo značajnih promjena te je ista usvojena od strane Nadzornog odbora.

Revizija politike primitaka obavljena je u srpnju 2019. godine temeljem odredbi Zakona o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom, Odluke o primicima radnika donesene od strane Hrvatske narodne banke, zahtjeva EU Direktive 2013/36/EU (članak 92.) vezanih uz politiku primitaka radnika, te smjernica RBI grupne interne revizije. Provedba politike primitaka u Društvu za upravljanje, sustav unutarnjih kontrola kao i upravljanje rizicima u procesu, ocijenjen je zadovoljavajućim.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

16 Događaji nakon datuma bilance

Nakon datuma bilance, 11. ožujka 2020. Svjetska zdravstvena organizacija proglasila je izbijanje koronavirusa (COVID-19) pandemijom. Odgovarajući na potencijalno ozbiljnu prijetnju koje COVID 19 predstavlja javnom zdravstvu, u iščekivanju daljnjeg razvoja situacije, Hrvatske vlasti poduzele su mjere za suzbijanje epidemije, uključujući uvođenje ograničenja u prekograničnom kretanju ljudi, ograničenja ulaska stranih posjetitelja i 'zaključavanja' određenih industrija. Konkretno, aviokompanije i željeznice obustavile su međunarodni prijevoz ljudi, zatvorene su škole, sveučilišta, restorani, kina, kazališta i muzeji te sportski objekti, maloprodaje osim prodavaonica hrane, trgovina prehrambenih proizvoda i ljekarni. Pored toga, određene tvrtke u Hrvatskoj također su dale upute zaposlenicima da ostanu kod kuće te su smanjile ili privremeno obustavile poslovanje.

Šire ekonomska posljedica ovih događaja uključuju:

- poremećaje u poslovanju i gospodarskim aktivnostima u Hrvatskoj, s kaskadnim utjecajem na uzvodni i nizvodni lanac opskrbe;
- značajan poremećaj za poduzeća u određenim sektorima, kako unutar Hrvatske, tako i na tržištima koja imaju visoku ovisnost o inozemnom lancu opskrbe, kao i izvozno orijentiranim tvrtkama koje su se značajno oslanjale na strana tržišta. Navedeni sektori uključuju trgovinu i prijevoz, turizam, zabavu, proizvodnju, građevinarstvo, maloprodaju, osiguranje, obrazovanje i financijski sektor;
- Značajan pad potražnje za neesencijalnim proizvodima i uslugama;
- Povećanje ekonomske nesigurnosti, odraženo na nestabilnijim cijenama imovine i valutnim tečajevima.

Vlada Republike Hrvatske donijela je 17. ožujka i 2. travnja 2020. dva paketa mjera za ublažavanje negativnih učinaka izbijanja COVID-19 na gospodarstvo. Uvjeti i raspoloživost ovih mjera su u procesu finalizacije.

Neizvjesnost i velik broj nepoznanica oko mogućeg trajanja epidemije i utjecaja na svjetsku ekonomiju djelovao je negativno na sentiment investitora, zbog čega dionice, obveznice i drugi vrijednosni papiri bilježe snažan pad prinosa. Na datum 23. travnja 2020. NAV Fonda iznosi 57.897 tisuća kuna (povećanje za 3,97% u odnosu na kraj godine) dok vrijednost obračunske jedinice iznosi 733,3864 kuna (povećanje za 4,91% u odnosu na kraj godine).

Neovisno od navedenih negativnih kretanja na financijskim tržištima, investicijski fondovi očekuju da utjecaj ovakvih tržišnih šokova, koji se događaju s vremena na vrijeme, tijekom vremena investiranja bude neutraliziran kada dođe do oporavka tržišta. Stoga, Uprava Društva za upravljanje ne očekuje značajan negativni utjecaj širenja COVID-19 na poslovanje Fonda.

Nadalje, tijekom posljednjih nekoliko tjedana poslovanje Fonda bilo je neprekinuto te u ovom trenutku fond ima dovoljno likvidnosti.

Na temelju trenutno dostupnih informacija, ne predviđa se neposredan i značajan negativan utjecaj izbijanja COVID-19 epidemije na nastavak poslovanja Fonda.

Međutim, ne može se isključiti mogućnost da produženo razdoblje provođenja Vladinih mjera, eskalacija ozbiljnosti i opsega istih ili posljedični negativni utjecaj takvih mjera na ekonomsko okruženje u kojem Društvo posluje neće imati štetan utjecaj na Fond, njegov financijski položaj i rezultate poslovanja, srednjoročno i dugoročno gledano. Menadžment nastavlja pažljivo pratiti situaciju te će reagirati daljnjim mjerama ublažavanja utjecaja takvih događaja i okolnosti kako se događaju.